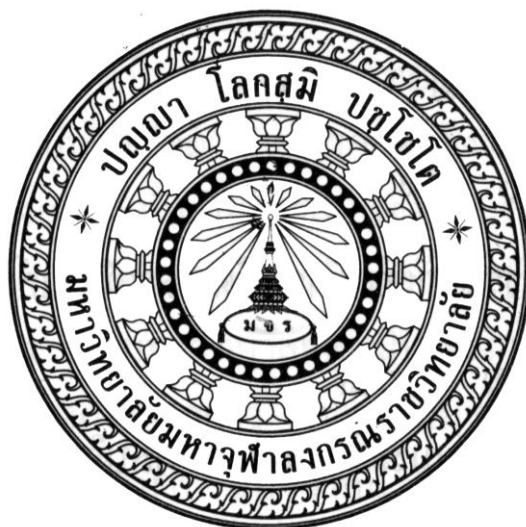

รายละเอียดของหลักสูตร

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.)
หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๒
(มคอ.๒)

โดย

วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วิทยาเขตนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ปีพุทธศักราช ๒๕๖๒

รายละเอียดของหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.)
แผน ก แบบ ก (๒) และแผน ข

วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วิทยาเขตนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สารบัญ

เรื่อง หน้า

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป	๑
หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	๖
หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร	๗
หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	๒๓
หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต	๒๗
หมวดที่ ๖ การพัฒนาคุณภาพอาจารย์	๒๘
หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร	๒๙
หมวดที่ ๘ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	๓๒
ภาคผนวก ก คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	๓๕
ภาคผนวก ข ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๔๑
ภาคผนวก ค ประวัติและผลงานอาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	๘๘

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๒

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วิทยาเขตนครสวรรค์

หมวดที่ ๑. ข้อมูลทั่วไป

<p>๑. รหัสและชื่อหลักสูตร : xxxxxxxx</p> <p>ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต</p> <p>ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Political Science Program</p>
<p>๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา</p> <p>ชื่อเต็มภาษาไทย : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต</p> <p>ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Political Science</p> <p>ชื่อย่อภาษาไทย : ร.ม.</p> <p>ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.Pol. Sc.</p>
<p>๓. วิชาเอก</p>
<p>๔. จำนวนหน่วยวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร</p> <p>๔.๑ หลักสูตรแผน ก แบบ ก (๒) จำนวน ๓๙ หน่วยกิต</p> <p>๔.๒ หลักสูตรแผน ข จำนวน ๓๙ หน่วยกิต</p>
<p>๕. รูปแบบของหลักสูตร</p> <p>๕.๑ รูปแบบ</p> <p>หลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตร ๒ ปี</p> <p>๕.๒ ภาษาที่ใช้</p> <p>ภาษาไทย</p> <p>๕.๓ การรับเข้าศึกษา</p> <p>รับนิสิตไทยและนิสิตต่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้ดี</p> <p>๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น</p> <p>เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ</p> <p>๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา</p> <p>ให้ปริญญาเพียงอย่างเดียวคือ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต</p>
<p>๖. สถานภาพของหลักสูตร</p> <p>- หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๒ เปิดการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ภาคการศึกษาที่ ๑</p> <p>- คณะกรรมการ ประจำบัณฑิตศึกษาวิทยาเขตนครสวรรค์ เห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๑</p> <p>- คณะกรรมการ ประจำวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ เห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒</p>

<p>๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน</p> <p>คาดว่าหลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ ในการปีการศึกษา ๒๕๖๕</p>
<p>๘. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นนักวิจัย นักวิชาการและอาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ หรือ สาขาที่สัมพันธ์กันในสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน - เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านรัฐศาสตร์และด้านการบริหารองค์กร ด้านการเมืองการปกครอง - เป็นข้าราชการ พนักงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอิสระ พนักงานรัฐวิสาหกิจและบริษัทเอกชน - เป็นผู้บริหารระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูงในหน่วยงาน - เป็นนักบริหารการปกครองด้านรัฐศาสตร์ - ประกอบอาชีพอิสระ

๙. ชื่อ นามสกุล และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๙.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
รองศาสตราจารย์	ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์	Ph.D. (Political Science) M.A. Political Science) พธ.บ. (มนุษยสังเคราะห์ศาสตร์) ปธ. ๖	Neru Institute of Social Science, Pune, India. Delhi University, India. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แม่กองบาลีสนามหลวง	๒๕๔๙ ๒๕๒๑ ๒๕๑๘ ๒๕๑๓
รองศาสตราจารย์	สยาม คำปรีดา	ร.ม. (บริหารรัฐกิจ) M.A. (Linguistics) พธ.บ. (มนุษยสังเคราะห์ศาสตร์) ปธ. ๕	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ Delhi University, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แม่กองบาลีสนามหลวง	๒๕๓๕ ๒๕๒๒ ๒๕๒๐ ๒๕๑๕
อาจารย์	กฤษณ์ สลัดทุกข์	Ph.D. (Political Science) M.A. (Political Science) กศ.บ. (การศึกษา)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (บางแสน)	๒๕๖๐ ๒๕๕๒ ๒๕๓๓

๙.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
รองศาสตราจารย์	ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์	Ph.D. (Political Science) M.A. (Political Science) พธ.บ. (มนุษยศาสตร์) ปธ. ๖	Neru Institute of Social Science, Pune, India. Delhi University, India. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แม่กองบาลีสนามหลวง	๒๕๔๙ ๒๕๒๑ ๒๕๑๘ ๒๕๑๓
รองศาสตราจารย์	สยาม คำปรีดา	ร.ม. (บริหารรัฐกิจ) M.A. (Linguistics) พธ.บ. (มนุษยศาสตร์) ปธ. ๕	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ Delhi University, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แม่กองบาลีสนามหลวง	๒๕๓๕ ๒๕๒๒ ๒๕๒๐ ๒๕๑๕
อาจารย์	กฤษณ์ สลัดทุกข์	Ph.D. (Political Science) M.A. (Political Science) กศ.บ. (การศึกษา)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (บางแสน)	๒๕๖๐ ๒๕๕๒ ๒๕๓๓

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

ห้องบรรยาย ใช้ห้องเรียน ชั้น ๓ อาคารอาคารหอสมุดและเทคโนโลยี วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

สภาพแวดล้อมทั้งทางการเมืองการบริหารเศรษฐกิจเทคโนโลยีและอื่น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตามกระแสโลกาภิวัตน์การจัดทำหลักสูตรต่างๆจึงควรเน้นการสร้างผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในทางวิชาการมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในเชิงทฤษฎีให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติและต้องเป็นคนดีมีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต จึงมีลักษณะเฉพาะเพื่อให้ผู้ที่จบการศึกษามีความรู้ความเข้าใจและมีวิสัยทัศน์ในเชิงกว้างในอันที่จะได้นำแนวคิดใหม่ๆ ไปใช้ในการวิเคราะห์เหตุการณ์ทางการเมืองและการบริหารได้เป็นอย่างดีสนับสนุนระบบการศึกษาที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรวมทั้งสอดคล้องกับแนวทางการกำหนดสมรรถนะสำหรับการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

<p>๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม</p> <p>หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มีเป้าหมายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางภาควิชารัฐศาสตร์ที่มีความรู้คู่คุณธรรมโดยการบูรณาการความรู้พื้นฐานในระดับสากลกับความรู้ในระดับภูมิภาคและท้องถิ่นเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในทุกระดับอย่างยั่งยืน</p>
<p>๑๒. ผลกระทบจากข้อ ๑๑</p>
<p>๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร</p> <p>หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการบริหารที่มีคุณภาพ มีองค์ความรู้และประสบการณ์ในลักษณะที่เป็นผู้รู้จริงและปฏิบัติได้ กระตุ้นให้เกิดการใช้ความรู้ทางรัฐศาสตร์ในการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ ประกอบกับปัจจุบันทางหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีความพร้อมทั้งทางด้านคณาจารย์ ครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์ประกอบการจัดการเรียนการสอน ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในสาขาวิชารัฐศาสตร์ ที่สามารถรองรับการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นทางวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงมีความประสงค์จะเปิดการสอนในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้มีการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นในศาสตร์ทางการเมืองการปกครองที่สอดคล้องกับแนวคิดทางด้านพุทธศาสนาโดยมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ด้านดังกล่าวในเชิงลึก และผสมผสานพุทธธรรมให้นำไปสู่วิธีการดำเนินการที่เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งในการพัฒนากำลังคนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถของประเทศต่อไป</p>
<p>๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน</p> <p>ด้วยนโยบายของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม พร้อมๆ กับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะในศาสตร์ที่เป็นพุทธศาสตร์เชิงประยุกต์ ด้วยแนวคิดดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรที่เข้าถึงแก่นแท้ของศาสตร์ เพื่อทำหน้าที่ผลิตงานวิจัยเชิงบูรณาการที่สอดคล้องกับความรู้ทางพุทธศาสนาผสมผสานกับศาสตร์ทางการเมืองการปกครองนอกจากนั้นยังต้องประกอบด้วยความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนอันได้แก่ ทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง การออกแบบและสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ทางหลักสูตรบัณฑิตศึกษาฯ ภาควิชารัฐศาสตร์ จึงเล็งเห็นความสำคัญอย่างยิ่งในการเปิดการสอนในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรยังให้ความสำคัญกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่</p> <p>๑ . ด้านการผลิตบัณฑิต</p> <p>ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพพัฒนาหลักสูตรให้ได้มาตรฐานมีความยืดหยุ่นและความหลากหลายในการปฏิบัติประสานความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษาหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศเพื่อนำความรู้สู่สังคมและมีความเป็นสากลจัดระบบการศึกษาเพื่อบุคคลในหลายรูปแบบร่วมมือแลกเปลี่ยนทางวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษาหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศนำวิชาการ</p>

สู่ความเป็นเลิศ

๒ . ด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาการบริหารและส่งเสริมการวิจัยเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องเป็นระบบกำหนดทิศทางการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการให้สามารถตอบสนองความต้องการต่อการนำไปใช้ประโยชน์ด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม

๓ . ด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม

ส่งเสริมให้ผู้ศึกษาในหลักสูตรได้ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเองและขยายขอบเขตและรูปแบบของการบริการทางวิชาการไปสู่ประชาชนชุมชนและท้องถิ่นเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการให้บริการซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตรักษาสภาพแวดล้อมตลอดจนสามารถชั้นนำและเป็นที่ยอมรับของสังคมได้

๔ . ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ดำเนินกิจกรรมและพัฒนางานองค์กรด้านศิลปวัฒนธรรมปลูกฝังให้คนไทยตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นส่งเสริมให้มีการผสมผสานกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมเข้ากับภารกิจด้านอื่นๆ มุ่งอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและเพิ่มบทบาทของสถาบันในขอบเขตที่กว้างขวางยิ่งขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นในสถาบัน

๑๓.๑ มีการเชิญอาจารย์จาก คณะสังคมศาสตร์ คณะพุทธศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ บัณฑิตวิทยาลัย หรือจากวิทยาเขต วิทยาลัย มาเป็นผู้สอนหรือผู้ร่วมสอนในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพระไตรปิฎกหรือแก่นธรรมในพุทธศาสนา รวมทั้งมีการใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ร่วมกันกับหลักสูตรเหล่านี้ด้วย

๑๓.๒ การบริหารจัดการหลักสูตร

๑๓.๒.๑ แต่งตั้งผู้ประสานงานรายวิชาทุกรายวิชา เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และนิสิต ในการพิจารณาข้อกำหนดรายวิชา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการดำเนินการ

๑๓.๒.๒ มอบหมายให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดรายวิชา

หมวดที่ ๒. ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑ ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต กำหนดปรัชญาภายใต้ปรัชญามหาวิทยาลัย คือ จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม และได้กำหนดให้มีการศึกษารัฐศาสตร์ประยุกต์เข้ากับวิชาการทางพระพุทธศาสนา สำหรับพระภิกษุ สามเณร และคฤหัสถ์ทั่วไป อันสอดคล้องกับการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิยมหาราช ที่ได้ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยขึ้น เพื่อเป็นที่ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ทั่วไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๒.๑ เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความรู้ความเข้าใจวิชาการทางรัฐศาสตร์ประยุกต์เข้ากับวิชาการทางพระพุทธศาสนา

๑.๒.๒ เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้นำความรู้ในวิชาการทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในสาขาวิชา รัฐศาสตร์และเน้นถึงความรู้คู่คุณธรรมตามหลักทางพระพุทธศาสนา

๑.๒.๓ เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความรู้ความเข้าใจรัฐศาสตร์ได้อย่างเหมาะสมและสามารถนำความรู้ นี้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/ เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
๑. จัดทำและปรับปรุงหลักสูตรให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่สกอ. หรือ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาหลักสูตรโดยมีพื้นฐานจากหลักสูตรในระดับสากล - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารปรับปรุงหลักสูตร - รายงานผลการประเมินหลักสูตร
๒. ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยเฉพาะคณะสงฆ์และองค์กรต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตามความเปลี่ยนแปลงในความต้องการของคณะสงฆ์และองค์กรต่างๆ - นำแนวคิด รวมทั้ง เทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มศักยภาพของหลักสูตร - ติดตามความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตหรือนายจ้างอย่างสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อความรู้และความทันสมัยของหลักสูตร - รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตหรือนายจ้าง
๓. พัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอนและบริการวิชาการ	<ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ทุกคนโดยเฉพาะอาจารย์ใหม่ต้องเข้าอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนรูปแบบต่างๆและการวัดผลประเมินผลทั้งนี้เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประเมินผลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่ผู้สอนจะต้องสามารถวัดและประเมินผลได้เป็นอย่างดี - สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการสอนให้ทำงานบริการวิชาการแก่องค์กรภายนอก 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการวัดและประเมินผลของหลักสูตร - ปริมาณงานบริการวิชาการต่ออาจารย์ในหลักสูตร - รายงานผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการวิชาการ - จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและความสำเร็จบรรลุผลสำเร็จ

แผนการพัฒนา/ เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
	- ส่งเสริมให้มีการนำความรู้ทั้งจากภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และงานวิจัยไปใช้จริงเพื่อทำประโยชน์ให้แก่องค์กรและชุมชนต่างๆ ได้	

หมวดที่ ๓. ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร

๑. ระบบการจัดการศึกษา			
๑.๑ ระบบ			
๑.๑.๑ จัดการศึกษาระบบหน่วยกิตทวิภาคโดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น๒ภาค การศึกษาปกติแต่ละภาคการศึกษามีเวลาไม่น้อยกว่า๕ สัปดาห์			
อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า๘สัปดาห์และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับของมหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของบัณฑิตวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษาวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย			
๑.๑.๒ จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า๓๙ หน่วยกิตโดยแบ่งการศึกษาเป็น๒ แผน ดังนี้			
๑) แผนก			
แบบก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า๒๗ หน่วยกิตและทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้๒ หน่วยกิตจำแนกประเภทดังนี้			
วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๑๒		หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต
๒) แผนข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า๓๓หน่วยกิตและทำสารนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้๖หน่วยกิตจำแนกประเภทดังนี้			
วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
สอบประมวลความรู้			สอบหลังจากเรียนรายวิชาครบ
สารนิพนธ์	๖		หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต

โดยผู้ศึกษาแผน ข จะต้องสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียน และหรือสอบปากเปล่า

๑.๑.๖ ระบบการศึกษาในเรื่องอื่น ๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๙ มาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้ ๑ ภาคการศึกษา มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๘ สัปดาห์ โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๙ หรือระเบียบปฏิบัติอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

๑.๓.๑ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมงและศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษาให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๓.๒ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติภารกิจอภิปรายหรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาศึกษานอกเวลาแล้วนิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษาให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑ วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ให้มีระยะเวลาการศึกษาดำเนินหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติโดยดำเนินการเรียนการสอนในวันหยุดราชการ คือ วันเสาร์และวันอาทิตย์ โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษาดังนี้

ภาคการศึกษาที่ ๑	๑ มิถุนายน – ๓๐ กันยายน	เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.
ภาคการศึกษาที่ ๒	๑ พฤศจิกายน – ๒๘ กุมภาพันธ์	เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.
ภาคการศึกษาฤดูร้อน ๑	มีนาคม – ๓๑ เมษายน	เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.

๒.๒ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- ๒.๒.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเปรียญธรรมเก้าประโยค หรือ
- ๒.๒.๒ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่ สภามหาวิทยาลัยรับรอง
- ๒.๒.๓ ได้รับค่าเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มี ประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษา และ
- ๒.๒.๔ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์จะดำเนินการ เกี่ยวกับการรับนิสิตใหม่โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท ในแต่ละปีการศึกษาโดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. ผู้สมัครต้องมีเอกสารหลักฐานตรงตามคุณสมบัติที่หลักสูตรฯ หรือบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด
๒. ผู้สมัครต้องผ่านสอบข้อเขียนวัดความรู้ในรายวิชาตามที่หลักสูตรฯ หรือบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๓. ผู้สอบผ่านข้อเขียนต้องสอบสัมภาษณ์ในเนื้อหาตามข้อ๒ และความรู้ความสามารถด้านอื่น ๆ ตามที่หลักสูตรฯ หรือบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๒.๓ ปัญหาของนิสิตแรกเข้า และ ๒.๔ กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิต

ปัญหาของนิสิตแรกเข้า	กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา
ขาดความรู้พื้นฐานในสาขาวิชา	จัดอบรมปรับพื้นฐานในสาขาวิชา
ขาดความรู้ในการวิจัย	จัดอบรมวิชาการวิจัยโดยจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้เป็นกรณีพิเศษ
ขาดความรู้และทักษะภาษาอังกฤษ	จัดอบรมภาษาอังกฤษพื้นฐานสำหรับนิสิตระดับปริญญาโท และสร้าง ความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษโดยใช้เอกสารภาษาอังกฤษประกอบการสอน

ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นหลัก

๒.๕ แผนการรับนิสิตและจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี

๒.๕.๑ แผนการรับนิสิต

ระดับชั้นปี	จำนวนนิสิต(รูป/คน)									
	๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		๒๕๖๖	
	ก(๒)	ข	ก(๒)	ข	ก(๒)	ข	ก(๒)	ข	ก(๒)	ข
ชั้นปีที่ ๑	๕	๓๐	๕	๓๐	๕	๓๐	๕	๓๐	๕	๓๐
ชั้นปีที่ ๒			๕	๓๐	๕	๓๐	๕	๓๐	๕	๓๐
ชั้นปีที่ ๓										
รวมจำนวนนิสิต	๕	๓๐	๑๐	๖๐	๑๐	๖๐	๑๐	๖๐	๑๐	๖๐
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จ การศึกษา			๕	๓๐	๕	๓๐	๕	๓๐	๕	๓๐

๒.๖ งบประมาณตามแผน

๒.๖.๑ งบประมาณรายรับ

รายการรับ	ประมาณรายรับในปีงบประมาณ				
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖
ค่าธรรมเนียมการศึกษา (๕๐,๐๐๐ บาท/รูปหรือคน/ปี)	๑,๗๕๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐
รายได้อื่นๆ (สุทธิ) - รายรับจากงานวิจัย - การบริการวิชาการ	๒๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	-	-	-	-
รวม	๑,๙๕๐,๐๐๐	๓,๘๐๐,๐๐๐	๓,๙๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๑๐๐,๐๐๐

๒.๖.๒ งบประมาณรายจ่าย

รายการจ่าย	ประมาณความต้องการในปีงบประมาณ				
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖
งบดำเนินการ					
- ค่าตอบแทนบุคลากรประจำ (๓ X ๒๑,๐๐๐ X ๑๒)	๗๕๖,๐๐๐	๗๕๖,๐๐๐	๗๕๖,๐๐๐	๗๕๖,๐๐๐	๗๕๖,๐๐๐
- ค่าตอบแทนบุคลากรประจำสายสนับสนุน (๓ X ๑๗,๕๐๐ X ๑๒)	๖๓๐,๐๐๐	๖๓๐,๐๐๐	๖๓๐,๐๐๐	๖๓๐,๐๐๐	๖๓๐,๐๐๐
- ค่าตอบแทนวิทยากร อาจารย์พิเศษ ค่าเดินทาง ค่าที่พัก	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
- ค่าจัดซื้อหนังสือและวารสาร	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
- ค่าวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
งบลงทุน					
- ค่าครุภัณฑ์	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
- ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง					
งบพัฒนาบุคลากร	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
รวม	๒,๗๘๖,๐๐๐	๒,๗๘๖,๐๐๐	๒,๗๘๖,๐๐๐	๒,๗๘๖,๐๐๐	๒,๗๘๖,๐๐๐

๒.๗ ระบบการศึกษา

ใช้ระบบการจัดการเรียนการสอนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๙

๒.๘ การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา และการลงทะเบียนข้ามสถาบัน

สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ระหว่างสถาบันการศึกษาที่ขึ้นทะเบียนรับรองมาตรฐานผลการ เรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับชาติ โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๙

๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

๓.๑ หลักสูตร

๓.๑.๑ จำนวนหน่วยกิต

๑) หลักสูตรแผน ก แบบ ก (๒) จำนวน ๓๙ หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร

๒) หลักสูตรแผน ข จำนวน ๓๙ หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร

๓.๑.๒ โครงสร้างหลักสูตรแบ่งการศึกษาเป็น๒แผนดังนี้

๑) แผนก

แบบก (๒)ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า๒๗หน่วยกิตและทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้๑๒หน่วยกิต
จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต

วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต

วิชาเลือก ๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์ ๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น ๓๙	หน่วยกิต
๒) แผนข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า๓๓หน่วยกิตและทำสารนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้๖หน่วยกิตจำแนกประเภทดังนี้	
วิชาบังคับ ๙	หน่วยกิต
วิชาเอก ๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก ๑๒	หน่วยกิต
สอบประมวลความรู้ สอบหลังจากเรียนรายวิชาครบ	
สารนิพนธ์ ๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น ๓๙	หน่วยกิต
โดยผู้ศึกษาแผน ข จะต้องสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียน และหรือสอบปากเปล่า	

ตารางแสดงรายละเอียดในแต่ละแผนการศึกษา

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต แผน ก แบบ ก (๒)	จำนวนหน่วยกิต แผน ข
๑. หมวดวิชาบังคับ	๙	๙
๒. หมวดวิชาเอก	๑๒	๑๒
๓. หมวดวิชาเลือก	๖	๑๒
๔. วิทยานิพนธ์	๑๒	-
๕. สารนิพนธ์	-	๖
๖. สอบประมวลความรู้	-	สอบ
รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙

๒. รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ก แบบ ก (๒)

๑) หมวดวิชาบังคับจำนวน ๙ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๒๖๑๐๑	หลักรัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก Principles of Political Science in the Tipitaka	๓ (๓-๐-๖)
๖๒๖๑๐๒	พุทธวิธีสื่อสารทางการเมือง Buddhist Political Communication	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๐๒๐๕	กรรมฐาน ๓ Meditation	(๓-๐-๖)

๒) หมวดวิชาเอกจำนวน ๑๒ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๒๖๑๐๓	หลักรัฐศาสตร์ ๓ Principles of Political Science	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๑	ปรัชญาการเมืองการปกครอง ๓ Philosophy of Politics and Government	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๒	วิธีวิทยาทางรัฐศาสตร์ ๓ Research Methodology in Political Science	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๓	การเมืองเปรียบเทียบ ๓ Comparative Politics	(๓-๐-๖)

๓) หมวดวิชาเลือก: จำนวน ๖ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๒๖๒๐๔	พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย ๓ Development of Thai Politics and Government	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๕	การเลือกตั้ง พรรคการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์ ๓ Election, Political Parties and Interest Groups	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๖	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐศาสตร์ ๓ English for Political Science	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๗	กฎหมายมหาชนสำหรับรัฐศาสตร์ ๓ Public Laws for Political Science	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๘	ยุทธศาสตร์ชาติตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐ ๓ National Strategy of Thailand ๔.๐	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๙	สัมมนาเฉพาะเรื่องงานวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๓ Selected Seminar on Political Science Research Works	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๑๐	สัมมนาการปกครองท้องถิ่นของไทย ๓ Seminar on Thai Local Government	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๑๑	สัมมนานโยบายสาธารณะของไทย ๓ Seminar on Thai Public Policy	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๑๒	สัมมนาการเมืองในกลุ่มประเทศอาเซียน ๓ Seminar on ASEAN Countries Politics	(๓-๐-๖)

๔) วิทยานิพนธ์

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๒๖๔๐๐	วิทยานิพนธ์ Thesis	๑๒(๐-๐-๓๖)

๓. รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ข

๑) หมวดวิชาบังคับจำนวน ๙ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๒๖๑๐๑	หลักรัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก Principles of Political Science in the Tipitaka	๓ (๓-๐-๖)
๖๒๖๑๐๒	พุทธวิธีสื่อสารทางการเมือง Buddhist Political Communication	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๐๒๐๕	กรรมฐาน ๓ Meditation	(๓-๐-๖)

๒) หมวดวิชาเอกจำนวน ๑๒ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๒๖๑๐๓	หลักรัฐศาสตร์ ๓ Principles of Political Science	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๑	ปรัชญาการเมืองการปกครอง ๓ Philosophy of Politics and Government	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๒	วิธีวิทยาทางรัฐศาสตร์ ๓ Research Methodology in Political Science	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๓	การเมืองเปรียบเทียบ ๓ Comparative Politics	(๓-๐-๖)

๓) หมวดวิชาเลือก: แผน ข ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๒๖๒๐๔	พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย ๓ Development of Thai Politics and Government	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๕	การเลือกตั้ง พรรคการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์ ๓ Election, Political Parties and Interest Groups	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๖	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐศาสตร์ ๓ English for Political Science	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๗	กฎหมายมหาชนสำหรับรัฐศาสตร์ ๓ Public Laws for Political Science	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๘	ยุทธศาสตร์ชาติตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐ ๓ National Strategy of Thailand ๔.๐	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๐๙	สัมมนาเฉพาะเรื่องงานวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๓ Selected Seminar on Political Science Research Works	(๓-๐-๖)
๖๒๖๒๑๐	สัมมนาการปกครองท้องถิ่นของไทย ๓	(๓-๐-๖)

Seminar on Thai Local Government

๖๒๖๒๑๑ สัมมนานโยบายสาธารณะของไทย ๓ (๓-๐-๖)

Seminar on Thai Public Policy

๖๒๖๒๑๒ สัมมนาการเมืองในกลุ่มประเทศอาเซียน ๓ (๓-๐-๖)

Seminar on ASEAN Countries Politics

๔) สารนิพนธ์

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๒๖๓๐๐	สารนิพนธ์	๖ (๐-๐-๑๘)

ความหมายของเลขประจำวิชา

ความหมายของเลขรหัสประจำวิชาในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ประกอบด้วยเลข ๖ หลัก มีความหมายดังนี้

๑. เลข ๓ ตัวแรก = ตัวที่ ๑ แสดงคณะ ตัวที่ ๒-๓ แสดงสาขาวิชา/ภาควิชา
๒. เลข ๓ ตัวหลัง = ตัวที่ ๑ แสดงปีการศึกษา ตัวที่ ๒-๓ แสดงชื่อวิชา

๓.๑.๔ แผนการศึกษา

๓.๑.๔.๑ แผนการศึกษา: ตามแผน ก แบบ ก (๒)
 ชั้นปีที่ ๑

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	แผน ก แบบ ก (๒)			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๑	วิชาบังคับ				
	๖๒๖๑๐๑ หลักรัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก	๓	๓	๐	๖
	๖๒๖๑๐๒ พุทธวิธีสื่อสารทางการเมือง	๓	๓	๐	๖
	วิชาเอก				
	๖๒๖ ๑๐๓ หลักรัฐศาสตร์	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๓	๓	๐	๖
	รวมไม่นับหน่วยกิต	๖	๖	๐	๑๒

ชั้นปีที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	แผน ก แบบ ก (๒)			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๒	วิชาเอก				
	๖๒๖ ๒๐๑ ปรัชญาการเมืองการปกครอง	๓	๓	๐	๖
	๖๒๖ ๒๐๒ วิธีวิทยาทางรัฐศาสตร์	๓	๓	๐	๖
	วิชาเลือก				
	เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือกจำนวน ๑ รายวิชา	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๙	๐	๑๘

ชั้นปีที่ ๒

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	แผน ก แบบ ก (๒)			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๑	วิชาบังคับ				
	๖๐๐๒๐๕ ธรรมเนียม	๓	๓	๐	๖
	วิชาเอก				
	๖๒๖๒๐๓ การเมืองเปรียบเทียบ	๓	๓	๐	๖
	วิชาเลือก				
	เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือกจำนวน ๑ รายวิชา	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๖	๖	๐	๖
	รวมไม่นับหน่วยกิต	๓	๓	๐	๑๒

ชั้นปีที่ ๒

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	แผน ก แบบ ก (๒)			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๒	วิชาบังคับ ๖๒๖๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๑๒	๐	๐	๓๖
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๐	๐	๓๖

๘.๒ แผนการศึกษา : ตามแผน ข

ชั้นปีที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	แผน ข			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๑	วิชาบังคับ ๖๒๖๑๐๑ หลักรัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก	๓	๓	๐	๖
	๖๒๖๑๐๒ พุทธวิธีสื่อสารทางการเมือง	๓	๓	๐	๖
	วิชาเอก ๖๒๖๑๐๓ หลักรัฐศาสตร์	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๓	๓	๐	๖
	รวมไม่นับหน่วยกิต	๖	๖	๐	๑๒

ชั้นปีที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	แผน ข			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๒	วิชาเอก ๖๒๖๑๐๓ ปรัชญาการเมืองการปกครอง	๓	๓	๐	๖
	๖๒๖๒๐๒ วิจัยวิทยาทานรัฐศาสตร์	๓	๓	๐	๖
	วิชาเลือก เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือกจำนวน ๑ รายวิชา	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๙	๐	๑๘

ชั้นปีที่ ๒

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	แผน ข			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๑	วิชาบังคับ ๖๐๐๒๐๕ กรรมฐาน	๓	๓	๐	๖
	วิชาเอก ๖๒๖๒๐๓ การเมืองเปรียบเทียบ	๓	๓	๐	๖
	วิชาเลือก เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือกจำนวน ๑ รายวิชา	๓	๓	๐	๖
	เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือกจำนวน ๑ รายวิชา	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๙	๐	๑๘
	รวมไม่นับหน่วยกิต	๓	๓	๐	๖

ชั้นปีที่ ๒

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	แผน ข			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๒	วิชาเลือก เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือกจำนวน ๑ รายวิชา	๓	๐	๐	๖
	วิชาบังคับ ๖๒๖๓๐๐ สารนิพนธ์	๖	๐	๐	๑๘
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๐	๐	๒๔

๓.๑.๕ คำอธิบายรายวิชา

(ดูจากภาคผนวก ก)

๓.๒ ชื่อ ตำแหน่งและคุณวุฒิอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

๓.๒.๑. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
รองศาสตราจารย์	ไพศาล สรรสรวิสุทธิ	Ph.D. (Political Science)	Neru Institute of Social Science, Pune, India.	๒๕๔๙
		M.A. (Politics)	Delhi University, India.	๒๕๒๑
		พธ.บ. (มนุษยสงเคราะห์ศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๑๘
		ปธ. ๖	แม่กองบาลีสนามหลวง	๒๕๑๓
รองศาสตราจารย์	สยาม คำปรีดา	ร.ม. (บริหารรัฐกิจ)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๕๓๕
		M.A. (Linguistics)	Delhi University, India	๒๕๒๒
		พธ.บ. (มนุษยสงเคราะห์ศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๒๐
		ปธ. ๕	แม่กองบาลีสนามหลวง	๒๕๑๕
อาจารย์	กฤษณ์ สลัดทุกข์	Ph.D. (Politics)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๖๐
		M.A. (Social Sciences)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๒
		กศ.บ. (การศึกษา)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (บางแสน)	๒๕๓๓

๓.๒.๒. อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ	ภาระงานบรรยายในหลักสูตร	หมายเหตุ
					รายวิชา	
รองศาสตราจารย์	ไพศาล สรรสรวิสุทธิ	Ph.D. (Political Science) M.A. (Politics) พธ.บ. (มนุษยสงเคราะห์ศาสตร์) ปธ. ๖	Neru Institute of Social Science, Pune, India. Delhi University, India. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แม่กองบาลีสนามหลวง	๒๕๔๙	- หลักสูตรศาสตร์ในพระไตรปิฎก	
				๒๕๒๑	- วิธีวิทยาทางรัฐศาสตร์	
				๒๕๑๘	- พุทธวิธีสื่อสารทางการเมือง	
				๒๕๑๓	- การเลือกตั้งพรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์	
					- สัมมนานโยบายสาธารณะของไทย	
					- สัมมนาเรื่องงานวิจัยทาง	

					รัฐศาสตร์ - วิทยานิพนธ์ - สารนิพนธ์	
รองศาสตราจารย์	สยาม คำปรีดา	ร.ม. (บริหารรัฐกิจ) M.A. (Linguistics) พธ.บ. (มนุษยสงเคราะห์ศาสตร์) ปธ. ๕	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ Delhi University, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แม่กองบาลีสนามหลวง	๒๕๓๕ ๒๕๒๒ ๒๕๒๐ ๒๕๑๕	- หลักสูตรศาสตร์ - การเมืองเปรียบเทียบ - กฎหมายมหาชนสำหรับรัฐศาสตร์ - ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐศาสตร์ - สัมมนาการเมืองในกลุ่มประเทศอาเซียน - วิทยานิพนธ์ - สารนิพนธ์	
อาจารย์	กฤษณ สลัดทุกข์	Ph.D. (Politics) M.A. (Social Sciences) กศ.บ. (การศึกษา)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (บางแสน)	๒๕๖๐ ๒๕๕๒ ๒๕๓๓	- ปรัชญาการเมือง การปกครอง - พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย - ยุทธศาสตร์ชาติตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐ - สัมมนาการปกครองท้องถิ่นไทย - วิทยานิพนธ์ - สารนิพนธ์	

๓.๒.๓. อาจารย์บรรยายพิเศษ

๑	พระพรหมบัณฑิต,ศ.ดร.	Ph.D. (Philosophy) M.A. (Philosophy) พธ.บ. (พระพุทธศาสนา)
๒	พระราชปริยัติกวี, ศ.ดร.	Ph.D. (Pali&Buddhist Studies) พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) ศษ.บ. (มัธยมศึกษา)
๓	พระราชวรเมธี,รศ.ดร.	Ph.D. (Philosophy) M.A. (Philosophy) พธ.บ. (ปรัชญาศาสนา)

๔	ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	Ph.D. (Public Administration) M.A. (Com. Arts) B.A. (Political Development)
๕	ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	Ph.D. (Sociology) M.A. (sociology) M.A. (English) พธ.บ. (สังคมวิทยา)
๖	รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	Ph.D. (Political Science) M.A.(Political Science) พธ.บ.(มานุษยสังเคราะห์ศาสตร์)
๗	รศ.พล.ท.ดร. วีระ วงศ์สรรค์	กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร) วท.บ., น.บ., ศศ.บ., กศ.บ.ค.ม. (การวิจัยการศึกษา)
๘	รศ.ดร.สมาน งามสนิท	พบ.ด. (การบริหารการพัฒนา) M.A. (Communication Art) B.A. (Government)
๙	รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา) พธ.บ. (บริหารรัฐกิจ)
๑๐	รศ.ประณต นันทิกุล	ร.ม. (รัฐศาสตร์) ร.บ. (รัฐศาสตร์)
๑๑	ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	Ph.D. (Political Science) M.A. (Political Science) พธ.บ. (การสอนสังคมศึกษา)
๑๒	ผศ.ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช	Ph.D. (Political Science) M.A. (Political Science) พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)
๑๓	ผศ.ดร.ยุทธนา ปราณีต	Ph.D. (Political Science) M.A. Political Science) ร.บ. (รัฐศาสตร์) พธ.บ. (รัฐศาสตร์)

๔. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์

๔.๑ คำอธิบายโดยย่อ

การทำวิทยานิพนธ์คือการทำวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชารัฐศาสตร์ ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตแต่ละคนจนแล้วเสร็จ พร้อมเรียบเรียงเขียนเป็นวิทยานิพนธ์และตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผ่านสื่อทางวิชาการหรือวิชาชีพต่างๆ

๔.๒ มาตรฐานผลการเรียนรู้

นิสิตมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถคิดและวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบและมีหลักการ สามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านรัฐศาสตร์ในสาขาวิชาต่างๆ และผลการเรียนรู้ทั้ง

<p>๕ ด้าน (ดังแสดงในหมวดที่ ๔ ข้อ ๒) มาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจ</p>
<p>๔.๓ ช่วงเวลา ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>
<p>๔.๔ การสอบประมวลความรู้ นิสิตจะต้องสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติทั้งข้อเขียนและหรือสอบปากเปล่าหลังจากที่ศึกษารายวิชาครบถ้วนและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ในการจัดการสอบวัดคุณสมบัติให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งอาจารย์อย่างน้อย ๓ คน เป็นคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติทั้งนี้ให้มีกรรมการอย่างน้อย ๑ คนมาจากสาขาวิชาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกันซึ่งมีใช้อาจารย์ที่ปรึกษาและให้คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติบริหารการสอบให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเกณฑ์ในการสอบผ่านการสอบและการสอบแก้ตัวให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๘ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙</p> <p>การสอบวัดคุณสมบัติประกอบด้วยหมวดวิชาบังคับและหมวดกลุ่มวิชาที่นิสิตเลือกเรียนนิสิตต้องสอบผ่านข้อเขียนทุกหมวดและการสอบปากเปล่าจึงมีสิทธิ์นำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์การประเมินผลการสอบข้อเขียนและปากเปล่าให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและดุลพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร</p>
<p>๔.๕ การสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ นิสิตต้องสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตามที่โครงการกำหนดขึ้นซึ่งประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประธาน ได้แก่ คณบดีหรือผู้ที่คณบดีมอบหมาย ๒. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ๓. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๓ ท่าน <p>ในกรณีที่คณะกรรมการที่ปรึกษาและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์มีมติให้นิสิตปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ภายหลังการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ให้นิสิตดำเนินการแก้ไขและนำวิทยานิพนธ์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วทั้งฉบับให้คณะกรรมการที่ปรึกษาและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์พิจารณาหากคณะกรรมการดังกล่าวให้ความเห็นชอบและลงนามผลการสอบผ่านจึงจะถือว่านิสิตได้สอบป้องกันวิทยานิพนธ์และผ่านการสอบที่สมบูรณ์เพื่อนำออกเผยแพร่ต่อสาธารณะโดยตีพิมพ์ผลงานดังกล่าวในวารสารวิชาการที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น</p>

หมวดที่ ๔. ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้ถึงการบริหารที่เน้นการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยระบบคุณธรรม และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ
๒. ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ	ส่งเสริมทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ โดยการใช้ตำราภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน และใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนและนำเสนอผลงานวิจัย
๓. ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการเรียนรู้และปฏิบัติงานเช่น การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การใช้บริการห้องสมุดผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทั่วประเทศ
๔. ด้านภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ และการมีวินัย	มีการสร้างภาวะความเป็นผู้นำโดยเฉพาะการประยุกต์ใช้แนวคิดภาวะผู้นำเชิงพุทธในการปฏิบัติงานหรือการทำวิจัยร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานหรือส่งงาน และมีกติกาในการสร้างวินัยในตนเอง
๕. ด้านบุคลิกภาพ	มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลิกภาพภายใน โดยการใช้เครื่องมือพัฒนาจิตตามแนวพระพุทธศาสนา เพื่อให้เกิดปัญญา ส่วนบุคลิกภาพภายนอกมีการสอดแทรกเรื่องการแต่งกาย การเข้าสังคม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การเจรจาสื่อสาร และการวางตัวในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในระหว่างการเรียนรู้ ทั้งทางภาคทฤษฎีและการทำการวิจัย
๖. ด้านศักยภาพในการปฏิบัติงานจริง	การเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในเชิงลึก สามารถผลิตงานวิจัยที่มีประโยชน์และนำไปประยุกต์ใช้ งานที่ยังประโยชน์ให้เกิดกับสังคมได้จริงในเชิงปฏิบัติ

๒. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑. มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจเพื่อการแก้ปัญหาทางคุณธรรมและจริยธรรมที่ซับซ้อนอย่างผู้รู้ในบริบทของศาสตร์ทางด้านรัฐศาสตร์
๒. มีความสามารถในการสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจบนฐานความรู้ทางรัฐศาสตร์ในการจัดการกับบริบทที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น
๓. มีภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงาน และชุมชนที่ตนเกี่ยวข้อง

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้ถึงการบริหารที่เน้นการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยระบบคุณธรรม และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ
๔. มีความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีงามของบุคคลอื่น	
<p>กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม รวมถึงการเคารพสิทธิ และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย ๒. การสอดแทรกความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอน ทั้งในด้านการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และในการวิจัย 	
<p>กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งระหว่างกำลังศึกษา และภายหลังสำเร็จการศึกษา ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบวัดผล โดยประเมินจากหลายๆ ด้าน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินจากการมีวินัยในการเรียน การตรงเวลาในการเข้าชั้นเรียน การทำงานเสร็จและส่งงานตามกำหนด ๒. ประเมินจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นทีม การทำงานวิจัย และการเข้าร่วมกิจกรรมในการใช้องค์ความรู้ทางการศึกษาทำประโยชน์ต่อสังคม ๓. ประเมินจากความซื่อสัตย์ และจรรยาบรรณในการสอบ ๔. ผู้เรียนประเมินตนเอง และประเมินโดยเพื่อนและอาจารย์ โดยใช้แบบประเมินและแบบวัดผล ๕. ภายหลังสำเร็จการศึกษา ใ้ค้นหาบัณฑิตประเมินตนเอง ประเมินจากผู้ใช้มหาบัณฑิต และประเมินจากผู้ปกครองของมหาบัณฑิต โดยใช้แบบสอบถาม 	
ด้านความรู้	
<p>ผลการเรียนรู้ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นแก่นของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ๒. มีความสามารถในการใช้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ๓. มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ๔. มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนปัจเจกปัญญามาเป็นสาธารณปัญญาที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อสังคม 	

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้ถึงการบริหารที่เน้นการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยระบบคุณธรรม และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ
<p>กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้</p> <p>๑. จัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจศาสตร์ในเชิงลึก ผสมผสานให้นำไปสู่วิธีการดำเนินการที่เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นหลักการทางทฤษฎี และการประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง เช่น ให้มีการนำเสนองาน การร่วมแสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาคิดเป็นและมีนิสัยใฝ่รู้</p> <p>๒. การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการแสวงหาความรู้โดยไม่ยึดติดกับการรับข้อมูลจากผู้สอน เพียงวิธีเดียว</p> <p>๓. การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม</p> <p>๔. เรียนรู้จากสถานการณ์จริง มีการเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนและศึกษาดูงาน</p> <p>๕. การทำวิจัยทั้งในรายวิชาที่เกี่ยวข้องและวิทยานิพนธ์</p> <p>๖. การเรียนรู้ที่เน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น และในระดับที่สูงขึ้น</p>	
<p>กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้</p> <p>ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนิสิต ให้ครอบคลุมในทุกด้าน ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้</p> <p>๑. การทดสอบย่อย</p> <p>๒. การสอบกลางภาคและปลายภาค</p> <p>๓. วัดผลสำเร็จของการปฏิบัติงานเป็นทีม</p> <p>๔. การนำเสนอผลงาน</p> <p>๕. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์</p> <p>๖. การสอบประมวลความรู้</p> <p>๗. การสอบวัดคุณสมบัติ</p> <p>๘. การสอบวิทยานิพนธ์</p>	
ด้านทักษะทางปัญญา	
<p>ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>๑. สามารถใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็น และปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์</p> <p>๒. สามารถใช้ทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจากรัฐศาสตร์</p>	

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้ถึงการบริหารที่เน้นการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยระบบคุณธรรม และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ
<p>๓. สามารถสังเคราะห์ผลงานวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์รวมถึงการบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชารัฐศาสตร์ที่ศึกษาในชั้นสูง</p> <p>๔. สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ใหม่ๆ จนกลายเป็นข้อเสนอเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป</p>	
<p>กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ฝึกทักษะการคิดและการแก้ไขปัญหา ๒. เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการปฏิบัติงานจริง ๓. เน้นการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ 	
<p>กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>ประเมินทักษะทางปัญญาด้วยวิธีการดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. วัดการแสดงออกทางการกระบวนกรคิดและการแก้ไขปัญหา ๒. วัดผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ๓. การนำเสนอผลงาน ๔. การอธิบาย การตอบคำถาม ๕. การโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น 	
<p>ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>	
<p>ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีความสามารถสูงในใช้ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์เพื่อการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการได้อย่างลึกซึ้งและแหลมคม ๒. มีความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์เพื่อการวางแผน วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓. มีความสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ ๔. มีความสามารถในการแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการและสังคมที่ซับซ้อน 	
<p>กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ</p> <p>เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบหลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการเรียนการสอนที่มีการปฏิสัมพันธ์ที่ตระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ๒. ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีมนุษย 	

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้ถึงการบริหารที่เน้นการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยระบบคุณธรรม และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ
สัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย ๓. ฝึกฝนการทำกิจกรรมเพื่อสังคม ๔. ฝึกฝนการวางตัวที่เหมาะสมต่อกาลเทศะ ๕. ฝึกฝนการประสานงานกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา	สัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย
กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ ประเมินทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ ๑. สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในหลายๆ ด้าน ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ๒. สังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๓. สังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอผลงาน การทำงานวิจัย และการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ ประเมินทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ ๑. สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในหลายๆ ด้าน ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ๒. สังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๓. สังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอผลงาน การทำงานวิจัย และการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๑. สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาเชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านรัฐศาสตร์ในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี ๒. สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอและสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม ๓. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม	ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๑. สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาเชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านรัฐศาสตร์ในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี ๒. สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอและสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม ๓. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม
กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้ ๑. จัดการเรียนรายวิชาสัมมนาให้นิสิต โดยนิสิตทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต ทั้งนี้เพื่อให้ นิสิตได้ฝึกทักษะทั้งด้านการวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการค้นคว้าและนำเสนองานทั้งเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้ ๑. จัดการเรียนรายวิชาสัมมนาให้นิสิต โดยนิสิตทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต ทั้งนี้เพื่อให้ นิสิตได้ฝึกทักษะทั้งด้านการวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการค้นคว้าและนำเสนองานทั้งเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้ถึงการบริหารที่เน้นการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยระบบคุณธรรม และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ
๒. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น การอภิปราย ๓. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการวิเคราะห์ปัญหาจริงในการเรียนรู้และการทำงานวิจัย	
กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเมินทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ ๑. การทดสอบความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์และแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลองเสมือนจริง ๒. การทำงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนการเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน	
๓.แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping) แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ในด้านใดบ้าง (สัมพันธ์กับการพัฒนาผลการเรียนรู้แต่ละด้านตามข้อ ๒) โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรอง โดยที่ผลการเรียนรู้แต่ละข้อของด้านต่างๆ ในตารางมีความหมายดังต่อไปนี้	
ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๑. มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจเพื่อการแก้ปัญหาทางคุณธรรมและจริยธรรมที่ซับซ้อนอย่างผู้รู้ในบริบทของศาสตร์ทางด้านรัฐศาสตร์ ๒. มีความสามารถในการสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจบนฐานความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในการจัดการกับบริบทที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ๓. มีภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงาน และชุมชนที่ตนเกี่ยวข้อง ๔. มีความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีงามของบุคคลอื่น	
ด้านความรู้ ๑. มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นแก่นของสาขาวิชารัฐศาสตร์ ๒. มีความสามารถในการใช้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ในสาขาวิชา รัฐศาสตร์ ๓. มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ๔. มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนปัจเจกปัญญามาเป็นสาธารณปัญญาที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อสังคม	

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้ถึงการบริหารที่เน้นการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยระบบคุณธรรม และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ
<p>ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>๑. สามารถใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์</p> <p>๒. สามารถใช้ทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆที่เกิดขึ้นจากรัฐศาสตร์</p> <p>๓. สามารถสังเคราะห์ผลงานวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ๆที่สร้างสรรค์รวมถึงการบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชารัฐศาสตร์ที่ศึกษาในชั้นสูง</p> <p>๔. สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ใหม่ๆ จนกลายเป็นข้อเสนอเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป</p>	
<p>ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>๑. มีความสามารถสูงในใช้ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์เพื่อการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการได้อย่างลึกซึ้งและแหลมคม</p> <p>๒. มีความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์เพื่อการวางแผน วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๓. มีความสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์</p> <p>๔. มีความสามารถในการแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการและสังคมที่ซับซ้อน</p>	
<p>ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๑. สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาเชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านรัฐศาสตร์ในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี</p> <p>๒. สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอและสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๓. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม</p>	

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทาง ปัญญา				๔. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				๕. ด้านทักษะ การวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยี สารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
วิชาเลือก: แผน ก แบบ ก (๒) ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต แผน ข ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต																			
๖๒๖๒๐๔ พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย	๐	๐	๐	•	•	๐	๐	๐	•	๐	•	๐	๐	๐	•	๐	•	๐	๐
๖๒๖๒๐๕ การเลือกตั้ง พรรคการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์	๐	๐	๐	•	๐	•	๐	๐	๐	๐	๐	•	๐	•	๐	๐	•	๐	๐
๖๒๖๒๐๖ ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐศาสตร์	๐	๐	๐	•	•	๐	๐	๐	•	๐	•	๐	๐	•	๐	๐	๐	๐	•
๖๒๖๒๐๗ กฎหมายมหาชนสำหรับรัฐศาสตร์	๐	๐	๐	•	•	๐	๐	๐	•	๐	•	๐	๐	•	๐	๐	๐	๐	•
๖๒๖๒๐๘ ยุทธศาสตร์ชาติตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐	๐	๐	๐	•	•	๐	๐	๐	•	๐	•	๐	๐	๐	•	๐	๐	๐	•
๖๒๖๒๐๙ สัมมนาเฉพาะเรื่องงานวิจัยทางรัฐศาสตร์	๐	๐	๐	•	•	๐	๐	๐	•	๐	•	๐	๐	๐	•	๐	๐	๐	•
๖๒๖๒๑๐ สัมมนาการปกครองท้องถิ่นของไทย	๐	๐	๐	•	•	๐	๐	๐	•	๐	•	๐	๐	๐	•	๐	•	๐	๐
๖๒๖๒๑๑ สัมมนานโยบายสาธารณะของไทย	๐	๐	๐	•	•	๐	๐	๐	•	๐	•	๐	๐	•	๐	๐	•	๐	๐

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทาง ปัญญา				๔. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				๕. ด้านทักษะ การวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยี สารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๖๒๖๒๑๒ สัมมนาการเมืองในกลุ่ม ประเทศอาเซียน	๐	๐	๐	●	●	๐	๐	๐	●	๐	●	๐	๐	●	๐	๐	๐	๐	●
วิทยานิพนธ์																			
๖๒๖๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	●
สารนิพนธ์																			
๖๒๖๓๐๐ สารนิพนธ์	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	●	●	๐	๐

หมวดที่ ๕. หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

การกำหนดระบบและกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้เกิดขึ้นเพื่อแสดงหลักฐานยืนยันหรือสนับสนุนว่านิสิตและมหาบัณฑิตทุกคนมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้านเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาโทสาขาวิชารัฐศาสตร์ เป็นอย่างน้อย

๒.๑. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

การทวนสอบในทุกรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การสัมมนา การทำวิทยานิพนธ์ จะต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้โดยให้เป็นความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนในการออกข้อสอบหรือกำหนดกลไกและกระบวนการสอบ และมีการประเมินแผนการสอนสัมพันธ์กับการประเมินข้อสอบ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนจากผลการสอบ โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และ/หรือ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งจากภายในและภายนอกสถาบัน รวมถึงการประเมินอาจารย์ และการประเมินผลการเรียนการสอนโดยนิสิตเอง ส่วนการทวนสอบในระดับหลักสูตร ให้มีระบบประกันคุณภาพภายในของสาขาวิชารัฐศาสตรศาสตร์เอง ระบบประกันคุณภาพภายในในระดับคณะ และระบบประกันคุณภาพภายในในระดับสถาบัน เพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

๒.๒. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา เน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อของมหาบัณฑิต โดยทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพของหลักสูตร การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน โดยมีหัวข้อการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

๑) สถานะการได้งานทำของมหาบัณฑิต ประเมินจากการได้งานทำตามสาขาวิชาหรือในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และระยะเวลาในการหางาน โดยทำการประเมินจากมหาบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

๒) ตำแหน่งงานและความก้าวหน้าในสายงานของมหาบัณฑิต

๓) ความพึงพอใจของมหาบัณฑิต ต่อความรู้ความสามารถที่ได้เรียนรู้จากหลักสูตร ที่ใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อพร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔) ความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตหรือนายจ้าง พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีข้อเสนอแนะต่อสิ่งที่คาดหวังหรือต้องการจากหลักสูตรในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

๕) ความเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์พิเศษและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้อองค์ความรู้ และการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษา และสังคมในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

<p>๖) ผลงานของนิสิตและมหาบัณฑิตที่สามารถวัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผลงานวิจัยที่เผยแพร่ - จำนวนสิทธิบัตร - จำนวนกิจกรรมเพื่อสังคมและประเทศชาติ - จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม
<p>๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร</p> <p>เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑</p>

หมวดที่ ๖. การพัฒนาคณาจารย์

<p>๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่</p> <p>มีการปฐมนิเทศแนะนำอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะและหลักสูตรที่สอน โดยสาระประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในพันธกิจของสถาบัน - สิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์และกฎระเบียบต่างๆ - หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ของสาขาวิชาฯ <p>และมีอาจารย์อาวุโสเป็นอาจารย์พี่เลี้ยงโดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำและการปรึกษาเพื่อเรียนรู้และปรับตัวเองเข้าสู่การเป็นอาจารย์ในสาขาวิชาฯ มีการนิเทศการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ต้องสอน และมีการประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่</p>
<p>๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์</p> <p>๒.๑ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างสมประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องทั้งอาจารย์เก่าและอาจารย์ใหม่ โดยการสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ การลาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์</p> <p>๒.๒ การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย</p> <p>๒.๓ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม</p> <p>๒.๔ มีการกระตุ้นอาจารย์พัฒนาผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชา</p> <p>๒.๕ ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นหลักและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชา</p>

หมวดที่ ๗. การประกันคุณภาพหลักสูตร

<p>๑. การบริหารหลักสูตร</p> <p>จัดให้มีคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร (คณะกรรมการจัดทำรายวิชา) แต่ละรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร พร้อมทั้งมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยดำเนินการตามรายละเอียดต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓) - รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย - มีอาจารย์ประจำหลักสูตรทั้งอาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ (ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ - มีการพัฒนาทักษะการสอนและการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ของอาจารย์ - มีการประเมินและวิเคราะห์ข้อสอบให้ได้มาตรฐาน - มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตร 															
<p>มีการประกันคุณภาพวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์</p> <p>โดยให้ดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ในหัวข้อหลัก ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ - การสอบวัดคุณสมบัติหรือการสอบประมวลความรู้ - การสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ 															
<p>๒. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน</p>															
<p>๒.๑. การบริหารงบประมาณ</p> <p>คณะจัดสรรงบประมาณประจำปีทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้เพื่อจัดซื้อตำราสื่อการเรียนการสอนวัสดุอุปกรณ์และวัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต</p>															
<p>๒.๒. ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม</p> <p>คณะสังคมศาสตร์มีความพร้อมด้านหนังสือตำราเฉพาะทาง และมีอุปกรณ์ที่ใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง ซึ่งมีเอกสารสิ่งพิมพ์และสื่อการศึกษาที่สัมพันธ์กับสาขาวิชารัฐศาสตร์ ดังนี้</p> <table border="1" data-bbox="284 1501 1185 1732"> <tr> <td>ในปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีตำราภาษาไทย</td> <td>๑๓,๒๖๐</td> <td>เล่ม</td> </tr> <tr> <td>ตำราภาษาอังกฤษ</td> <td>๑๓,๒๓๑</td> <td>เล่ม</td> </tr> <tr> <td>วารสารภาษาไทย</td> <td>๑,๕๐๐</td> <td>ชื่อเรื่อง</td> </tr> <tr> <td>วารสารภาษาอังกฤษ</td> <td>๗๐๐</td> <td>ชื่อเรื่อง</td> </tr> <tr> <td>ฐานข้อมูลออนไลน์</td> <td>๑,๓๐๐</td> <td>ชื่อเรื่อง</td> </tr> </table> <p>นอกจากนี้ ยังมีสื่อการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ เช่น VCD, DVD, CD-ROM, แผนที่, หนังสืออิเล็กทรอนิกส์และบริการห้องสมุดผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทั่วประเทศ (Journal-Link) และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์</p>	ในปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีตำราภาษาไทย	๑๓,๒๖๐	เล่ม	ตำราภาษาอังกฤษ	๑๓,๒๓๑	เล่ม	วารสารภาษาไทย	๑,๕๐๐	ชื่อเรื่อง	วารสารภาษาอังกฤษ	๗๐๐	ชื่อเรื่อง	ฐานข้อมูลออนไลน์	๑,๓๐๐	ชื่อเรื่อง
ในปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีตำราภาษาไทย	๑๓,๒๖๐	เล่ม													
ตำราภาษาอังกฤษ	๑๓,๒๓๑	เล่ม													
วารสารภาษาไทย	๑,๕๐๐	ชื่อเรื่อง													
วารสารภาษาอังกฤษ	๗๐๐	ชื่อเรื่อง													
ฐานข้อมูลออนไลน์	๑,๓๐๐	ชื่อเรื่อง													

<p>๒.๓. การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม</p> <p>มีการประสานงานกับห้องสมุดกลางในการจัดซื้อหนังสือและตำราที่เกี่ยวข้องเพื่อบริการให้อาจารย์และนิสิตได้ค้นคว้าและใช้ประกอบการเรียนการสอนในการประสานการจัดซื้อหนังสือนั้นอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา จะมีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื่อบริษัทผู้ผลิตหนังสือต่างๆที่จำเป็นนอกจากนี้อาจารย์พิเศษที่เชิญมาสอนบางรายวิชาและบางหัวข้อก็มีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื่อบริษัทผู้ผลิตหนังสือสำหรับให้ห้องสมุดกลางจัดซื้อหนังสือด้วย และในส่วนของคณะฯจะมีการสั่งซื้อหนังสือตำราหรือวารสารเฉพาะทางเพื่อให้บริการห้องสมุดย่อยด้วย</p>
<p>๒.๔. การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร</p> <p>มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุดของคณะฯ ซึ่งจะประสานงานการจัดซื้อจัดหาหนังสือเพื่อเข้าห้องสมุดประจำคณะสังคมศาสตร์ และทำหน้าที่ประเมินความเพียงพอของหนังสือตำรา นอกจากนี้มีเจ้าหน้าที่ด้านไอทีที่คอยดูแลอุปกรณ์ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อของอาจารย์</p>
<p>๓. การบริหารคณาจารย์</p>
<p>๓.๑ การรับอาจารย์ใหม่</p> <p>มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอกและมีตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปในสาขาวิชา รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์และหรือสาขาอื่น ๆ ที่สัมพันธ์</p>
<p>๓.๒. การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผนการติดตามและทบทวนหลักสูตร</p> <p>คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้สอนจะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน ประเมินผล และให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้อาจารย์ผู้สอนปฏิบัติตามหลักสูตรและได้ มหาบัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์</p>
<p>๓.๓. การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ</p> <p>สำหรับอาจารย์พิเศษถือว่ามีความสำคัญมากเพราะจะเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติมาให้แก่นิสิตดั่งนั้นทางสาขาวิชาฯ จึงกำหนดนโยบายว่าจะต้องมีการเชิญอาจารย์พิเศษหรือวิทยากรมาบรรยาย โดยที่อาจารย์พิเศษหรือวิทยากรจะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ตรงหรือมีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำปริญญาเอกและมีตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป</p>
<p>๔. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน</p>
<p>๔.๑. การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง</p> <p>บุคลากรสายสนับสนุนควรมีวุฒิปริญญาโทที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่รับผิดชอบและมีความรู้ด้าน รัฐศาสตร์ หรือด้านการจัดการ</p>
<p>๔.๒. การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน</p> <p>บุคลากรต้องเข้าใจโครงสร้างและธรรมชาติของหลักสูตรและจะต้องสามารถบริการให้อาจารย์สามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างสะดวก</p>
<p>๕. การสนับสนุนและให้คำแนะนำแก่นิสิต</p>
<p>๕.๑. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่นๆแก่นิสิต</p> <p>คณะมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นิสิตทุกคนโดยนิสิตที่มีปัญหาในการเรียนสามารถ</p>

<p>ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้โดยอาจารย์ของคณะทุกคนจะต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่บัณฑิตและทุกคนต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา (Office hours) เพื่อให้บัณฑิตเข้าปรึกษาได้ นอกจากนี้ยังมีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะคอยชี้แนะกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ และการวิจัย และมีระบบให้ข้อมูลย้อนกลับจากผลการศึกษาและการประเมินด้านต่างๆ เพื่อให้บัณฑิตได้มีการพัฒนาตนเอง</p>
<p>๕.๒. การอุทธรณ์ของนิสิต กรณีที่นิสิตมีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถที่จะยื่นคำร้องขอดูกระดาษคำตอบในการสอบตลอดจนดูคะแนน และวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้</p>
<p>๖. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือ ความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเปิดและการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกๆ ๕ ปี - มีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตและนายจ้าง (ทุกๆ ปีการศึกษา) - มีการติดตามการพัฒนาอาชีพและความก้าวหน้าในการทำงานของมหาบัณฑิต เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร
<p>๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑ -๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี</p>

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔
๑. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	✓	✓	✓	✓
๒. มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา/สาขาวิชา	✓	✓	✓	✓
๓. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓
๔. จัดทำ รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓
๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓

๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓&๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓
๗. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว		✓	✓	✓
๘. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓
๙. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	✓	✓	✓	✓
๑๐. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนา วิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	✓	✓	✓	✓
๑๑. ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/ศิษย์บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนน ๕.๐			✓	✓
๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ศิษย์บัณฑิตใหม่ต่อศิษย์บัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐				✓

หมวดที่ ๘. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน
<p>๑.๑. การประเมินกลยุทธ์การสอน</p> <p>กระบวนการที่จะใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนนั้น พิจารณาจากตัวผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุกๆหัวข้อ ว่ามีความเข้าใจหรือไม่ โดยอาจประเมินจากการทดสอบย่อยการสังเกตพฤติกรรมของนิสิตการอภิปรายโต้ตอบจากนิสิตการตอบคำถามของนิสิตในชั้นเรียนซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้วก็ควรจะสามารถประเมินเบื้องต้นได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียนจะสามารถชี้ได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ในเนื้อหาที่ได้สอนไปหากพบว่ามีปัญหาที่จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป</p>
<p>๑.๒. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน</p> <p>ให้นิสิตได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกด้านทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอนการตรงต่อเวลาการชี้แจงเป้าหมายวัตถุประสงค์รายวิชาชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาและการใช้สื่อการสอนในทุกรายวิชา</p>
๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม
<p>๒.๑ ประเมินจากนิสิตและศิษย์เก่า</p> <p>ดำเนินการประเมินจากนิสิต โดยติดตามจากผลการทำวิทยานิพนธ์ซึ่งอาจารย์สามารถประเมินผลการทำงานได้ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการจนถึงขั้นตอนการนำเสนอเป็นรายบุคคล และสำหรับศิษย์เก่า นั้นจะ</p>

ประเมินโดยใช้แบบสอบถามหรืออาจจะจัดประชุมศิษย์เก่าตามโอกาสที่เหมาะสม
<p>๒.๒ ประเมินจากนายจ้างหรือสถานประกอบการ ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์จากสถานประกอบการ หรือใช้วิธีการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ใช้ มหาบัณฑิต</p>
<p>๒.๓ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือที่ปรึกษา ดำเนินการโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความเห็นหรือจากข้อมูลในรายงานผลการดำเนินงาน หลักสูตรหรือจากรายงานของการประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน</p>
<p>๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดในรายละเอียดหลักสูตร ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด๗ข้อ๗โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓คนซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย๑คน (ควรเป็นคณะกรรมการ ประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)</p>
<p>๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง จากการรวบรวมข้อมูลการประเมินทั้งหมดจะทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตรทั้งใน ภาพรวมและในแต่ละรายวิชากรณีที่เกิดปัญหาของรายวิชาก็สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้นๆได้ ทันที ซึ่งก็จะเป็นการปรับปรุงย่อยในการปรับปรุงย่อยนั้นควรทำให้ตลอดเวลาที่พบปัญหา สำหรับการ ปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับนั้นจะกระทำทุก๕ปีทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้ใช้มหาบัณฑิตอยู่เสมอ</p>

เอกสารแนบ

ภาคผนวก ก

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

**คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๖๒)**

๑) หมวดวิชาบังคับจำนวน ๙ หน่วยกิต

๖๒๖๑๐๑ หลักสูตรศาสตร์ในพระไตรปิฎก

๓ (๓-๐-๖)

Principles of Political Science in Tipitaka

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรศาสตร์และทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ หลักสูตรศาสตร์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก โดยเน้นศึกษาเกี่ยวกับพุทธวิธีปกครอง หลักพุทธธรรมที่เนื่องด้วยการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะเรื่องธรรมาธิปไตย สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความเป็นพลเมืองของรัฐ ธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม ทั้งนี้ให้ศึกษาจากพระสูตรเป็นสำคัญ

๖๒๖๑๐๒ พุทธวิธีสื่อสารทางการเมือง

๓ (๓-๐-๖)

Buddhist Political Communication

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารทางการเมือง การสื่อสารทางการเมืองตามแนวพระพุทธศาสนา อันประกอบไปด้วยวิธีการสอนของพระพุทธเจ้าที่มีผู้ปกครอง หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องด้วยการสื่อสารทางการเมือง พุทธสาวกที่ใช้รูปแบบพุทธวิธีเพื่อสื่อสารทางการเมือง กรณีศึกษาพระสงฆ์ไทยและพระสงฆ์ชาวต่างประเทศที่มีการสื่อสารทางการเมืองตามรูปแบบของพระพุทธศาสนา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพุทธวิธีสื่อสารทางการเมือง

๖๐๐๒๐๕ กรรมฐาน ๓

(๓-๐-๖)

Meditation

ศึกษาและปฏิบัติหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๒)หมวดวิชาเอกจำนวน ๑๒ หน่วยกิต**๖๒๖๑๐๓ หลักรัฐศาสตร์ ๓****(๓-๐-๖)****Principles of Political Science**

ศึกษาพัฒนาการ ขอบเขต และทิศทางของการศึกษาทางรัฐศาสตร์ การอธิบายกับการศึกษาวิเคราะห์ปรากฏการณ์ตามทฤษฎีต่างๆ ในทางรัฐศาสตร์ หลักการเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามรูปแบบประชาธิปไตย รูปแบบอำนาจนิยมและรูปแบบเผด็จการ ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับบุคคล ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ระหว่างอำนาจรัฐกับกฎหมายสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค ความเท่าเทียมกันทางกฎหมายและสังคม ความยุติธรรม แนวการศึกษาวิเคราะห์หลักรัฐศาสตร์

๖๒๖๒๐๑ ปรัชญาการเมืองการปกครอง ๓**(๓-๐-๖)****Philosophy of Politics and Governance**

ศึกษาปรัชญาการเมืองการปกครองในสำนักต่างๆ เช่น เสรีนิยม สังคมนิยมหรือคอมมิวนิสต์ สมัยใหม่นิยมและหลังสมัยใหม่นิยม โครงสร้างนิยมและหลังโครงสร้างนิยม ศึกษาแนวคิดสำคัญทางรัฐศาสตร์และปรากฏการณ์ทางการเมืองการปกครองร่วมสมัย ได้แก่ แนวคิดเรื่องรัฐชาติ ความเป็นพลเมือง อำนาจ อำนาจอธิปไตย ประชาธิปไตย ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน เสรีภาพ ความเสมอภาค ความเป็นตัวแทนสตรีนิยม และแนวคิดเรื่องการปฏิวัติ

๖๒๖๒๐๒ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๓**(๓-๐-๖)****Research Methodology of Political Science**

ศึกษากระบวนการวิจัยทางรัฐศาสตร์ทั้งเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณและแบบผสมวิธี ศึกษาขั้นตอนต่างๆ ในกระบวนการวิจัย ซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดประเด็นปัญหา การทบทวนวรรณกรรมเพื่อสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย สมมติฐานและการทดสอบสมมติฐาน การออกแบบการวิจัย การกำหนดประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง การสร้างมาตรวัดสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลและการวิเคราะห์เพื่อแปลความหมายข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมทั้งการเขียนรายงานการวิจัยทั้งนี้ยึดทุกรูปหรือคนต้องเสนอโครงร่างการวิจัยคนละหนึ่งเรื่อง

๖๒๖๒๐๓ การเมืองเปรียบเทียบ ๓**(๓-๐-๖)****Comparative Politics**

ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเมืองเปรียบเทียบขอบข่ายและความเป็นมาของการศึกษาการเมืองเปรียบเทียบทฤษฎีและแนวทางที่ใช้ในการเปรียบเทียบ อาทิ แนวทางโครงสร้างหน้าที่แนวทางวิเคราะห์ระบบแนวทางวัฒนธรรมการเมืองแนวทางการพัฒนาทางการเมืองแนวทางกลุ่มแนวทางชนชั้นนำการเปรียบเทียบระบบการเมืองความชอบธรรมและควมมีประสิทธิผลการประเมินระบบตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการศึกษาการเมืองเปรียบเทียบและแนวโน้มทางการเมืองเปรียบเทียบ

๓) หมวดวิชาเลือก: จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๖๒๖๒๐๔ พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย ๓

(๓-๐-๖)

Development of Thai Politics and Government

การศึกษากฎมิตหลังและพัฒนารวมการการเมืองการปกครองของประเทศไทยในแง่มุมต่างๆ ในสมัยกรุงสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นจนถึงยุคหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภา ลักษณะของโครงสร้างทางอำนาจ ทั้งที่เป็นมาแต่เดิมและที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป การต่อสู้ทางอำนาจในระหว่างชนชั้นนำและจุดเปลี่ยนทางการเมือง ตลอดจนปัญหาทางการเมืองที่ได้เกิดขึ้นตามสภาพการณ์ของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และตามกระบวนการของการพัฒนาประเทศให้ทันสมัย และโดยผลของกระบวนการประชาธิปไตยในไทย สภาพการณ์ของปัญหาที่เป็นมาและดำรงอยู่ในปัจจุบันและแนวทางการแก้ไขปัญหาการเมืองการปกครองของไทยในปัจจุบัน

๖๒๖๒๐๕ การเลือกตั้ง พรรคการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์ ๓

(๓-๐-๖)

Election, Political Parties and Interest Groups

ศึกษาระบบและวิเคราะห์รูปแบบการเลือกตั้งอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการเลือกตั้ง พฤติกรรมการเมืองในมิติต่างๆ เน้นพฤติกรรมการเลือกตั้งในระดับชาติ ท้องถิ่น และในเชิงเปรียบเทียบ กระบวนการเลือกตั้ง ระบบเลือกตั้ง และความสัมพันธ์ระหว่างระบบเลือกตั้ง ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งและพรรคการเมือง ในฐานะสถาบันทางการเมือง บทบาท หน้าที่และโครงสร้างของพรรคการเมืองในปัจจุบัน และศึกษาพัฒนาการของกลุ่มผลประโยชน์ อิทธิพลของกลุ่มผลประโยชน์ที่มีผลต่อการดำเนินงานและการกำหนดนโยบายของรัฐโดยรวมถึงศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งและพระราชบัญญัติพรรคการเมืองฉบับปัจจุบัน

๖๒๖๒๐๖ ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐศาสตร์ ๓

(๓-๐-๖)

English for Political Science

ศึกษาพัฒนาทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ การฟัง พูด อ่าน และเขียน จากตำรา หนังสือ เอกสารวิชาการภาษาอังกฤษที่เป็นองค์ความรู้ต่าง ๆ ในสาขาวิชารัฐศาสตร์ โดยมุ่งเน้นการค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อสมัยใหม่ต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ สามารถแปลความจับประเด็นสำคัญ และสรุปเรื่องราวทางรัฐศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง

๖๒๖๒๐๗ กฎหมายมหาชนสำหรับรัฐศาสตร์ ๓

(๓-๐-๖)

Public Laws for Political Science

ศึกษาความหมายและการแบ่งประเภทกฎหมายมหาชน วิวัฒนาการของนิติปรัชญา แนวความคิดและทฤษฎีของกฎหมายมหาชนในยุคต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายมหาชนในยุคปัจจุบัน สถานะทางกฎหมายของรัฐ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับกฎหมาย ที่มาของกฎหมายมหาชน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะ แนวคิดเกี่ยวกับขอบเขตและการควบคุมการใช้อำนาจรัฐ การใช้อำนาจดุลพินิจและการใช้อำนาจในสถานการณ์ไม่ปกติ ความรับผิดชอบของรัฐและความรับผิดชอบของฝ่ายปกครอง นิติวิธีใน

กฎหมายมหาชน รวมทั้งศึกษาวิวัฒนาการสภาพปัญหา และกระบวนการดำเนินงานของกฎหมายมหาชนในประเทศไทย

๖๒๖๒๐๘ ยุทธศาสตร์ชาติตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐ ๓ (๓-๐-๖)

National Strategy of Thailand ๔.๐

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักรัฐศาสตร์และทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ หลักรัฐศาสตร์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก โดยเน้นศึกษาเกี่ยวกับพุทธวิธีปกครอง หลักพุทธธรรมที่เนื่องด้วยการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะเรื่องธรรมาธิปไตย สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความเป็นพลเมืองของรัฐ ธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม ทั้งนี้ให้ศึกษาจากพระสูตรเป็นสำคัญ

๖๒๖๒๐๙ สัมมนาเฉพาะเรื่องงานวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)

Selected Seminar on Political Science Research Works

สัมมนาเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยและเทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้ทางรัฐศาสตร์และประเด็นอื่นๆ ตามที่อาจารย์รหัสวิษามอบหมาย ทั้งนี้ให้นำงานวิจัยทางรัฐศาสตร์ที่มีความหลากหลายของหัวข้อเรื่องมาสัมมนาเพื่อให้นิสิตได้เกิดความรู้และพัฒนาเป็นงานวิจัยของตนเอง

๖๒๖๒๑๐ สัมมนาการปกครองท้องถิ่นของไทย ๓ (๓-๐-๖)

Seminar on Thai Local Government

สัมมนาประเด็นและถกแถลงประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่นไทย เริ่มตั้งแต่วิวัฒนาการด้านการปกครอง สภาพปัญหาและลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่นไทย องค์ความรู้ในมุมมองทางวิชาการทางรัฐศาสตร์ทั้งไทยและต่างประเทศที่มีต่อการปกครองท้องถิ่นไทยเพื่ออธิบายสภาพปัญหา วิเคราะห์ สังเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ ที่จะทำให้เข้าใจเรื่องการปกครองท้องถิ่นไทยและสภาพแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ครอบคลุมทุกระดับของปัญหาตั้งแต่ ระดับโครงสร้าง นโยบาย อุดมการณ์ วัฒนธรรม สถาบัน องค์กร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่นของไทย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๖๒๖๒๑๑ สัมมนานโยบายสาธารณะของไทย ๓ (๓-๐-๖)

Seminar on Thai Public Policy

สัมมนาประเด็นและถกแถลงประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะของไทย ศึกษาวิเคราะห์ผลลัพธ์และผลกระทบที่เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะอย่างเป็นระบบ ทั้งเรื่องการก่อตั้งนโยบาย การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผล และการสานต่อหรือยุตินโยบาย รวมถึงความเข้าใจอิทธิพลด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่มีต่อนโยบายสาธารณะพร้อมทั้งนำเสนอเรื่องนโยบายสาธารณะของรัฐที่มีผลกระทบต่อสังคมหรือชุมชนมาถกแถลงเพื่อให้องค์ความรู้ทางวิชาการ

๖๒๖๒๑๒ สัมมนาการเมืองในกลุ่มประเทศอาเซียน ๓

(๓-๐-๖)

Seminar on ASEAN Countries Politics

สัมมนาเกี่ยวกับการเมืองของประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้ง ๑๐ ประเทศ ว่าด้วยเรื่องที่น่าสนใจทางการเมือง ประกอบด้วย ระบอบการเมือง การเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมทางการเมือง สิทธิเสรีภาพทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมือง เป็นต้น ทั้งนี้ให้อาจารย์ประจำรายวิชากำหนดหัวข้อย่อยร่วมกับนิสิตในชั้นเรียน

๔) วิทยานิพนธ์

๖๒๖๔๐๐ วิทยานิพนธ์

๑๒หน่วยกิต

ศึกษาวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยซึ่งมีเนื้อหาสาระเข้มข้น ในองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ ภายใต้การดูแล แนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยปฏิบัติ ตาม ระเบียบของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยขั้นตอนและรูปแบบการนำเสนอวิทยานิพนธ์

๕) สารนิพนธ์

๖๒๖๓๐๐ สารนิพนธ์

๖หน่วยกิต

(Research Paper)

ศึกษาวิจัยและนำเสนอผลการวิจัย ตามวิธีวิทยาการวิจัย ให้ได้องค์ความรู้ตามขอบข่ายสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ที่ผสมรวม ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ และหลักการทางพระพุทธศาสนา ภายใต้การดูแล แนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยปฏิบัติ ตาม ระเบียบของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยขั้นตอนและรูปแบบของการนำเสนอสารนิพนธ์

ภาคผนวก ข.

ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

เพื่อให้การบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรออก
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๑ เมื่อ
วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งหรือมติอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้
ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจาก
มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัย
กำหนด

๖.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม
ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีนับตั้งแต่สำเร็จการศึกษา และผู้จบ
เปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๖.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

๗.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโท หรือ
เทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่
มหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีนับตั้งแต่สำเร็จการศึกษาหรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ

๗.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นจากการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๘ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

หมวดที่ ๒ การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จัดการศึกษาเป็นระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์

บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาคมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	๑๒ หน่วยกิต
วิชาเอก	๑๘ หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๑๒ หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๔๘ หน่วยกิต

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	๙ หน่วยกิต
วิชาเอก	๙ หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๓๖ หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๖๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษามีดังนี้

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถจบการศึกษาได้ในระยะเวลา ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ตามข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ต่ออายุสภาพนิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๓ การนับเวลาในข้อ ๑๑.๑ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

๑๑.๔ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมงและศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๑.๕ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปรายหรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาการศึกษานอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๑๒ การเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชาโอนหน่วยกิตของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้ศึกษาไว้แล้วไม่เกิน ๕ ปีได้ตามที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกิน ๙ หน่วยกิต โดยไม่ให้นำไปคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมและรายวิชานั้นต้องได้ผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า B หรือ S

ข้อ ๑๓ การลาพักก่อนและการกลับเข้าศึกษาใหม่

๑๓.๑ นิสิตมีเหตุจำเป็น อาจลาพักการศึกษาภาคใดภาคหนึ่ง เมื่อได้ศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยภายใน ๓๐ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษาใหม่ หากพ้นจากกำหนดการลาพักการศึกษาดังกล่าว นิสิตอาจขอลาพักการศึกษาเป็นกรณีพิเศษในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๓.๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๑๓.๑.๒ มีความจำเป็นต้องเดินทางไปต่างประเทศ

๑๓.๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๑๓.๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมอยู่ในระยะเวลาศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว ในกรณีนี้ให้นิสิตได้ w ในทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๑๔ การฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต

นิสิตฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๔.๑ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาที่ ๑ ต่ำกว่า ๒.๕๐

๑๔.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐

๑๔.๓ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑.๑ หรือข้อ ๑๑.๒ แล้วแต่กรณี

๑๔.๔ มหาวิทยาลัยลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ ๓๒.๕

๑๔.๕ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาพักตามข้อ ๑๓ หรือไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติตามข้อ ๑๗.๕

๑๔.๖ ได้รับอนุมัติให้ลาออกจากการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๕ นิสิตที่พ้นสภาพตามข้อ ๑๔.๕ และ ๑๔.๖ อาจขอกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้ภายในกำหนดระยะเวลา ๒ ปี นับจากวันที่นิสิตพ้นสภาพการเป็นนิสิต และถ้าคุณสมบัติบัณฑิตวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เห็นสมควรอนุมัติโดยให้คิดระยะเวลาที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตนั้นรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด ในกรณีเช่นนี้ นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เหมือนกับผู้ลาพักการศึกษาทั่วไป

หมวดที่ ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและการลงทะเบียนรายวิชา

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๑๖.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อกองทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวันเวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาที่ต้องศึกษาในภาคเรียนนั้นทั้งหมดพร้อมกับการขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วย

๑๖.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ เป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วันหลังจากวันที่กำหนดไว้ มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบตามความความในวรรคแรกแล้ว ต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีที่มีมหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง จึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนแทนได้ ทั้งนี้ต้องทำให้เรียบร้อยภายใน ๗ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

๑๖.๓ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาในสาขาวิชาใด ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตของบัณฑิตวิทยาลัยในสาขาวิชานั้น และจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนรายวิชา

๑๗.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาตามกำหนดเวลาในปฏิทินการศึกษา โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

๑๗.๒ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ นับจากวันเปิดภาคการศึกษา ไม่มีสิทธิลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๗.๓ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษาต้องไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

๑๗.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนล่าช้ากว่าที่กำหนด ต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๗.๕ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาใดต้องลาพักการศึกษา ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓ หากไม่ปฏิบัติตามต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต

๑๗.๖ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาครบตามหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหนึ่งท่านเป็นผู้แนะนำและช่วยวางแผนการศึกษาโดยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งจากอาจารย์ที่มีชื่อในทำเนียบอาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๙ การถอน เพิ่ม และเปลี่ยนรายวิชา

๑๙.๑ การถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรกของการศึกษาภาคการศึกษา

๑๙.๑.๑ ในกรณีที่ขอลถอนภายใน ๑๔ วันแรกของการศึกษาภาคการศึกษาปกติโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในระเบียน

๑๙.๑.๒ ในกรณีที่ขอลถอนหลังจาก ๑๔ วันของการศึกษาภาคการศึกษาปกติแต่ไม่เกิน ๓๐ วันแรกของการศึกษาภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป นิสิตจะได้รับ W ในรายวิชาที่ถอน

๑๙.๑.๓ ถ้านิสิตขอลถอนรายวิชาใด เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๒ นิสิตจะได้ F ในรายวิชานั้น เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลพิเศษซึ่งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติให้ถอนได้ในกรณีเช่นนี้นิสิตจะได้ W ในรายวิชานั้น

๑๙.๒ การเพิ่มหรือเปลี่ยนรายวิชา ให้กระทำภายใน ๑๔ วันแรกของการศึกษาภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และหากพ้นกำหนดนี้ต้องไปรับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้นั้นจะต้องมีเวลาศึกษาต่อไปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

หมวดที่ ๔

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๐ การวัดผลการศึกษา

๒๐.๑ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยอาจทำการวัดผลระหว่างภาคด้วยวิธีการทดสอบ การเขียนรายงานการมอบหมายงานให้ทำหรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชานั้น

เมื่อสิ้นภาคการศึกษา ให้มีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้นหรือจะใช้วิธีการวัดผลอย่างอื่นที่เหมาะสมกับลักษณะของวิชานั้น ๆ ก็ได้

บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดระเบียบที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ เพื่อใช้ในการวัดผลตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชาหรือรายวิชาก็ได้

๒๐.๒ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบไล่หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ตามเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้นและ/หรือมีผลการทดสอบระหว่างภาคการศึกษาหรืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นที่พอใจของอาจารย์ประจำวิชา

ข้อ ๒๑ การประเมินผลการศึกษา

๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษาวิชาของบัณฑิตวิทยาลัยใช้เพียง ๖ ระดับ มีผลการศึกษาระดับและค่าระดับดังนี้

ผลการศึกษา ระดับ ค่าระดับ

ดีเยี่ยม (Excellent)	A ๔.๐
ดีมาก (Very good)	B+ ๓.๕
ดี (Good)	B ๓.๐
ค่อนข้างดี (Very Fair)	C+ ๒.๕
พอใช้ (Fair)	C ๒.๐
ตก (Failed)	F ๐

๒๑.๒ ในรายวิชาใดที่หลักสูตรกำหนดให้เป็นรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตให้แสดงผลการศึกษาในรายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์ดังนี้

สัญลักษณ์ ผลการศึกษา

S (Satisfactory)	เป็นที่พอใจ
U (Unsatisfactory)	ไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๓ ในรายวิชาใดยังไม่ได้ทำการวัดผลหรือไม่มีการวัดผล ให้รายงานการศึกษารายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ สภาพการศึกษา

I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
SP (Satisfactory Progress)	ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
UP (Unsatisfactory Progress)	ไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
W (Withdrawn)	ถอนรายชื่อวิชาที่ศึกษา
Au (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๔ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๒๑.๔.๑ ให้ใช้ IP (In Progress) สำหรับวิทยานิพนธ์ที่อยู่ระหว่างการเรียบเรียง

๒๑.๔.๒ การประเมินผลวิทยานิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จเรียบร้อยแล้วให้กำหนดเป็น

๔ ระดับดังนี้

ผลการศึกษา ระดับ

ดีเยี่ยม (Excellent)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B

ตก (Failed) F

๒๑.๕ การให้ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๕.๑ นิสิตขอถอนรายวิชา เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๕.๒ นิสิตเข้าสอบและสอบตกตามข้อ ๒๐.๑

๒๑.๕.๓ นิสิตไม่มีสิทธิเข้าสอบตามข้อ ๒๐.๒

๒๑.๕.๔ นิสิตไม่แก้ค่า I ตามข้อ ๒๑.๖.๒ วรรคสุดท้าย

๒๑.๕.๕ นิสิตทำผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

๒๑.๖ การให้ I จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๖.๑ นิสิตมีเวลาเรียนในรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่มิได้สอบเพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๑.๖.๒ อาจารย์ประจำวิชาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรให้หรือผลการศึกษาเพราะนิสิตยังปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์ การแก้ค่า I นิสิตจะต้องสอบและ/หรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชาให้ครบถ้วน เพื่อให้อาจารย์ประจำวิชาวัดผล และส่งผลการศึกษานิสิตผู้นั้นแก่บัณฑิตวิทยาลัยภายในภาคการศึกษาถัดไป

๒๑.๗ การให้ S จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๗.๑ รายวิชาซึ่งมีผลการศึกษาเป็นที่พอใจ และหลักสูตรกำหนดให้วัดผลการศึกษาโดยไม่มีค่าระดับ

๒๑.๗.๒ รายวิชาซึ่งนิสิตได้ลงทะเบียนศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยและได้รับอนุมัติให้โอนหน่วยกิตตามข้อ ๑๒

๒๑.๘ การให้ U จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลโดยไม่มีค่าระดับและมีผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๙ การให้ IP จะกระทำเพื่อแสดงฐานะของวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค นับแต่ภาคที่นิสิตลงทะเบียนเพื่อทำวิทยานิพนธ์

๒๑.๑๐ การให้ W จะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่ได้ระบุไว้ในข้อ ๑๓ ข้อ ๑๙.๑.๒ และข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๑๑ การให้ Au ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๑๒ การให้ SP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ แต่ยังมีได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้า นิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตามให้ทำการวัดผล รายวิชาที่ได้ SP เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

๒๑.๑๓ การให้ UP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจแต่ยังมีได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ UP นั้นเป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

ข้อ ๒๒ การนับหน่วยกิตและการลงทะเบียนรายวิชาซ้ำ

๒๒.๑ การนับหน่วยให้ครบหลักสูตร ให้นับหน่วยกิตเฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบได้ระดับ A, B, C หรือ S เท่านั้น เว้นแต่รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นวิชาบังคับหรือวิชาเอก ซึ่งนิสิตต้องได้ไม่ต่ำกว่า B หรือ S

๒๒.๒ นิสิตที่ได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในรายวิชาบังคับหรือวิชาเอกต้องลงทะเบียนศึกษาวิชานั้นอีก และสอบให้ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี

๒๒.๓ ในกรณีที่นิสิตได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในวิชาเลือก นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนรายวิชาเดิมหรืออาจลงทะเบียนรายวิชาอื่นในกลุ่มเดียวกันได้

๒๒.๔ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนรายวิชาซ้ำหรือแทนตามที่หลักสูตรกำหนดการนับหน่วยกิตตามข้อ ๒๒.๑ นับจำนวนหน่วยกิตได้เพียงครั้งเดียว

ข้อ ๒๓ ให้มีการประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค โดยคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น และคำนวณหาค่าเฉลี่ยสะสมสำหรับรายวิชาทั้งหมดทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน

ข้อ ๒๔ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค ให้คำนวณโดยคูณค่าระดับของแต่ละรายวิชาด้วยหน่วยกิตของวิชานั้นแล้วรวมผลคูณของแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกัน และหารผลรวมนั้นด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น โดยคิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

ข้อ ๒๕ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I S U W และ Au ไม่ให้นำรายวิชานั้นมาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๒๔

หมวดที่ ๕

การทำวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยวางระเบียบว่าด้วยการทำวิทยานิพนธ์และการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๗ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

๒๗.๑ ระดับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิต จึงจะมีสิทธิเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๒ ระดับปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิตจึงจะมีสิทธิเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๓ นิสิตสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์แล้ว

ข้อ ๒๘ รูปแบบของวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๙ วิทยานิพนธ์ซึ่งผ่านการประเมินผลแล้ว ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญา
พุทธศาสตรมหาบัณฑิตหรือปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
การนำวิทยานิพนธ์ออกโฆษณาเผยแพร่ ต้องได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยก่อน

หมวดที่ ๖

การสำเร็จการศึกษา

- ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา
- ๓๐.๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าหรือไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒
 - ๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
 - ๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
 - ๓๐.๔ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม
 - ๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกวิชาและได้ระดับ S ในกรณี
ที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S เป็น U
 - ๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่
มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๓๑ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับปริญญา
- ๓๑.๑ มีคุณสมบัติตามข้อ ๓๐
 - ๓๑.๒ ไม่ติดค้างค่าธรรมเนียมใด ๆ
 - ๓๑.๓ ไม่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษใด ๆ

หมวดที่ ๗

ความประพฤติและวินัยนิสิต

- ข้อ ๓๒ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดเกี่ยวกับการสอบ ต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่
ความผิด ดังนี้
- ๓๒.๑ ภาคทัณฑ์
 - ๓๒.๒ ให้สอบตกรายวิชาใดวิชาหนึ่งหรือหลายรายวิชา
 - ๓๒.๓ ให้สอบตกหมดทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น
 - ๓๒.๔ ให้พักการศึกษาตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษา ถึง ๓ ภาคการศึกษาแล้วแต่กรณี
 - ๓๒.๕ ให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต
- ข้อ ๓๓ นิสิตต้องมีความประพฤติเรียบร้อยดีงาม ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง
หรือประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย และได้รับโทษนอกจากที่ระบุไว้แล้วใน ข้อ ๓๒ นิสิตต้อง
ได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ความผิดดังนี้
- ๓๓.๑ ชดใช้ค่าเสียหาย
 - ๓๓.๒ ระวังการให้ปริญญาไม่กำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา
 - ๓๓.๓ ระวังการออกใบแสดงผลการศึกษามีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เป็นผู้พิจารณาลงโทษนิสิตที่มีความประพฤติเสียหายหรือกระทำผิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ ตามสมควรแก่กรณี

เฉพาะกรณีที่นิสิตกระทำผิดระเบียบการสอบทุกประเภทของบัณฑิตวิทยาลัยให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับกรรมการควบคุมการสอบ เป็นผู้พิจารณาลงโทษตามสมควรแก่กรณีตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ดังต่อไปนี้

๓๕.๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต ก่อนปีการศึกษา ๒๕๔๒ ยังคงปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาโท พุทธศักราช ๒๕๓๐

๓๕.๒ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๕๐ และมติสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐.๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต”

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓)
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙**

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและมหาบัณฑิต

๑.๑ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และ

๑.๑.๒ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๑.๒ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

๑.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๑.๒.๒ ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๑.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๒. ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

๒.๑ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และแบบ ๒.๑

๒.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๒.๑.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ ระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันสำเร็จการศึกษาหรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ และ

๒.๑.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๗.๒ ระดับคุณวุฒิบัณฑิต แบบ ๑.๒ และแบบ ๒.๒

๗.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือเปรียญธรรมเก้าประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ

๗.๒.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค

๗.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๓. ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๙ การศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยใช้ระบบทวิภาคหรือไตรภาค ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา

ระบบทวิภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน ที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยก็ได้

ระบบไตรภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

๔. ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก (๑) และ แผน ก (๒)

๑๐.๓ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ข

๑๐.๔ หลักสูตรระดับคุณวุฒิบัณฑิต แบบ ๑ และแบบ ๒

โครงสร้างของแต่ละหลักสูตร การศึกษารายวิชาและการทำวิทยานิพนธ์ตามจำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๕. ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

๑๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตร ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๖ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๓ หลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต แบบ ๑.๑ และ ๒.๑ ให้มีระยะเวลาศึกษามีไม่น้อยกว่า ๖ ภาค การศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ภาค การศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๔ หลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต แบบ ๑.๒ และ ๒.๒ ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๘ ภาค การศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ภาค การศึกษาปกติ และไม่เกิน ๒๑ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาตามที่กำหนดคณะกรรมการประจำบัณฑิต วิทยาลัย อาจอนุมัติให้ต่ออายุสภาพนิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๕ การนับเวลาในข้อ ๑๑ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วยยกเว้น นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๑.๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษารายวิชา แบ่งเป็น ๗ ระดับและค่าระดับ ดังนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	C+	C	F
ค่าระดับ	๔.๐๐	๓.๖๗	๓.๓๓	๓.๐๐	๒.๕๐	๒.๐๐	๐

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๗ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ และให้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๒๗ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

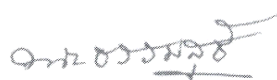
๒๗.๑ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาค

๒๗.๒ นิสิตหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต แบบ ๑ มีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขอ อนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ หลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว

๒๗.๓ นิสิตหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต แบบ ๒ ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาค การศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต มีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติ ลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๔ นิสิตสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้ หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔)
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓**

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๓๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าและไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑

๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน

หลักสูตร

๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๔ ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม

๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกรายวิชาและได้ระดับ S ในกรณีหลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U

๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๐.๗ วิทยานิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (proceeding)

๓๐.๘ วิทยานิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอก ร่วมกลั่นกรองก่อนการตีพิมพ์ (Peer - review) และเป็นที่ยอมรับ”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕)
พุทธศักราช ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบางส่วนของข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ
พ.ศ. ๒๕๔๑**

เพื่ออนุรักษ์ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี
- (๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองคณบดีซึ่งเป็นพระภิกษุ
- (๓) กรรมการผู้เป็นคณาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยจำนวนสี่รูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้ารูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี

(๕) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี
- (๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองคณบดีซึ่งเป็นพระภิกษุ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ หัวหน้าภาควิชา
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้ารูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี
- (๕) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการประจำคณะ

ข้อ ๖ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะมีวาระ

การดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งของคณะบดี

ในกรณีที่กรรมการตามข้อ ๔ และข้อ ๕ พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ข้อ ๗ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (๑) วางนโยบายและแผนงานให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย
- (๒) พิจารณาหลักสูตรเพื่อนำเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๓) พิจารณาวางระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงาน เพื่อเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๔) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นแก่คณะบดี
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่สภาวิชาการหรืออธิการบดีมอบหมาย

ข้อ ๘ ให้มีการประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง วิธีการประชุมให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัยมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ.๒๕๔๒**

เพื่อให้การจัดการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย เพละเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๒ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๔๒”
- ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ภาคการศึกษาฤดูร้อน ต้องมีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และมีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเท่ากับการศึกษาภาคปกติ
- ข้อ ๔ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป
- นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ
- ข้อ ๕ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๖ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒
- ข้อ ๗ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้
- ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๒

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗**

เพื่อให้การศึกษาวិชากรรมฐานของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ดังนี้

(๑) วางนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การวัดผลและติดตามผลลัพธ์ของการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๒) กำหนดวัน เวลาและสถานที่ สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๓) รายงานผลการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานต่อมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔ ให้นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในวัน เวลาและสถานที่ตามที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

(๑) นิสิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

(๒) นิสิตระดับมหาบัณฑิตต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

(๓) นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน โดยให้ใช้กับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๕ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญฺโ

ณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต
๒. ระดับปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้
แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๘ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ก (๒) ศึกษาวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

- วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๘ หน่วยกิต
- วิชาเอก ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต
- วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
- วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต
- รวมทั้งสิ้น ไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษาวิชาไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต และทำการศึกษาอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

- วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๘ หน่วยกิต
- วิชาเอก ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต
- วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต
- การศึกษาอิสระ ๖ หน่วยกิต

รวมทั้งสิ้น ไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

๑) แบบ ๑ ผู้เข้าศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๗๘ หน่วยกิต

๒. แบบ ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๙ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

วิชาเอกไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

วิชาเลือกไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

วิทยานิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต

รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า ๕๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป
ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตน์โมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ.๒๕๕๒**

เพื่อให้การจัดการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย เพละเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๒ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๕๒”
- ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ภาคการศึกษาฤดูร้อน ต้องมีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และมีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเท่ากับการศึกษาภาคปกติ
- ข้อ ๔ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป
- นิสิต ที่ประสงค์จะลงทะเบียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ
- ข้อ ๕ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๖ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒
- ข้อ ๗ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๒

(พระมหาสมจินต์ สมมาปถโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต
๒. ระดับปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๘ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

- วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๘ หน่วยกิต
- วิชาเอก ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต
- วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
- วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต
- รวมทั้งสิ้น ไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต และทำการศึกษาอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

- วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๘ หน่วยกิต
- วิชาเอก ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต
- วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต
- การศึกษาอิสระ ๖ หน่วยกิต
- รวมทั้งสิ้น ไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

๑) แบบ ๑ ผู้เข้าศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๗๘ หน่วยกิต

๒. แบบ ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๙ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

วิชาเอก ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

วิทยานิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต

รวมทั้งสิ้น ไม่น้อยกว่า ๕๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตน์โมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับคฤหัสถ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัยจึงสมควรกำหนดรายวิชาบาลี ให้ศึกษาเพิ่มเติม

อาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงให้ยกเลิกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ และกำหนดรายวิชาบาลี ให้ศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

๑. วิชา ๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑(๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali I

๒. วิชา ๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒(๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali II

ให้รายวิชาเหล่านี้เป็นรายวิชาเรียนเสริมโดยไม่นับหน่วยกิตและแสดงผลการเรียนด้วยสัญลักษณ์ S หรือ U

นิสิตที่สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษาตั้งแต่ประโยค ป.ธ.๓ ขึ้นไป หรือสำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรภาษาบาลี ไม่ต้องลงทะเบียนเรียน

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา
ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับความในมาตรา ๕๔
แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีมติ
ให้ประกาศกำหนดปริญญา ในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้

ปริญญามีสามชั้น คือ

เอก เรียกว่า “พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ด.”

โท เรียกว่า “พุทธศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ม.”

ตรี เรียกว่า “พุทธศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.บ.”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

พระสุเมธาธิบดี

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นการเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๔๙ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) และมาตรา ๕๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศกำหนดชื่อปริญญา ในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อ เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดังนี้

(๑) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจหรือรัฐประศาสนศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ

(ก) เอก ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.” หรือ “รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รป.ด.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.” หรือ “Doctor of Public Administration” ใช้อักษรย่อ “D.P.A.”

(ข) โท ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รป.ม.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Master of Public Administration” ใช้อักษรย่อ “M.P.A.”

(ค)ตรี ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รป.บ.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Bachelor of Public Administration” ใช้อักษรย่อ “B.P.A.”

(๒) สาขาวิชารัฐศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ

(ก) เอก ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) โท ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “รัฐศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ร.ม.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Master of Political Science” ใช้อักษรย่อ “M.Pol.Sc.”

(ค) ดรี ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “รัฐศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ร.บ.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Bachelor of Political Science” ใช้อักษรย่อ B.Pol.Sc.”

(๓) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ

(ก) เอก ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) โท ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศ.ม.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Master of Economics” ใช้อักษร “M.Econ.”

(ค) ดรี ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “เศรษฐศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศ.บ.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Bachelor of Economics” ใช้อักษร “B.Econ.”

(๔) สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ

(ก) เอก ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) โท ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สส.ม.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Master of Social Work” ใช้อักษรย่อ “M.S.W.”

(ค) ดรี ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สส.บ.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Bachelor of Social Work” ใช้อักษรย่อ “B.S.W.”

ข้อ ๒ การกำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่ใช้อยู่ก่อนประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ให้การกำหนดชื่อปริญญาและอักษรย่อดังกล่าวเป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

พระธรรมสุธี

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตามจุดเน้นของแต่ละสาขาวิชา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาหลังปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาหลังประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นมหาวิทยาลัย หรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

๕.๒ หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางานและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อพัฒนางาน สังคม และประเทศ

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาค การศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้

ระบบไตรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

๗. การคิดหน่วยกิต

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๕ การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๖ วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๘. โครงสร้างหลักสูตร

๘.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๘.๒ ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๘.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้น ก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

๘. การรับและเทียบโอนหน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา หรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่อการศึกษาระดับ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตร ที่จะเข้าศึกษา

๑๐. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๐.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้น ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๓ ปริญญาโท

๑๐.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีขึ้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๓.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๓.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณสมบัติ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๓.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๐.๔ ปริญญาเอก

๑๐.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่ง ของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการ ที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๑. การงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภาสถาบันพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

๑๑.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

๑๑.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

๑๒. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๒.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

๑๒.๓ ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๔ ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๓. การลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษา ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ และให้ใช้เวลาศึกษาในแต่ละหลักสูตร ดังนี้

๑๓.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๑๓.๒ ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๑๓.๓ ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนสำหรับผู้เข้าศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ โดยเทียบเคียงกับจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดข้างต้นในสัดส่วนที่เหมาะสม

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา

๑๔. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑๔.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

๑๔.๒ ปริญญาโท

๑๔.๒.๑ แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๔.๒.๒ แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๑๔.๒.๓ แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

๑๔.๓ ปริญญาเอก

๑๔.๓.๑ แบบ ๑ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๑๔.๓.๒ แบบ ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๕. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

๑๕.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๓ ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาได้ยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๖. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

- (๑) การกำกับมาตรฐาน
- (๒) บัณฑิต
- (๓) นักศึกษา
- (๔) คณาจารย์
- (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑๗. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อย ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๘. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ค.

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนา
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ที่ ๑๕๕ / ๒๕๕๙
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.)

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย

๑. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
๒. คณบดีคณะสังคมศาสตร์	รองประธานกรรมการ
๓. ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.จิรัช ธีรยศ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ยุวัฒน์ วุฒิเมธี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิท วงศ์สุรวัฒน์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. รองศาสตราจารย์ ประณต นันทิยะกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	กรรมการ
๙. ศาสตราจารย์ ดร.จันทงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	กรรมการ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดิมนักดิ์ ทองอินทร์	กรรมการ
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	กรรมการ
๑๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม	กรรมการและเลขานุการ
๑๓. อาจารย์ ดร.ยุทธนา ปราณีต	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- พิจารณาข้อมติร่างหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) ให้เหมาะสมและให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- เมื่อร่างหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) เสร็จแล้วให้นำเสนอหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบตามลำดับ และเสนอสภามหาวิทยาลัย เพื่ออนุมัติให้ประกาศใช้ต่อไป ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(พระพรหมบัณฑิต)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง.

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล ดร.ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์

๑. ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
Ph.D. (Political Science)	๒๕๔๙	Neru Institute of Social Science, Pune, India.
M.A. (Politics)	๒๕๒๑	Delhi University, India.
พธ.บ. (มนุษยสงเคราะห์ศาสตร์)	๒๕๑๘	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ปธ. ๖	๒๕๑๓	แม่กองบาลีสนามหลวง

๓. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	จริยธรรมทางการเมือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สัมมนาปัญหา รัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	วัฒนธรรมไทย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พื้นฐานรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สัมมนาการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การบริหารทรัพยากรมนุษย์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ(งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

อัครเดช พรหมกัลป์, ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์ . “การสื่อสารทางการเมืองกับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในนโยบายสาธารณะ : กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างเขื่อนแม่วงก์ ”, ตีพิมพ์ใน การประชุมทางวิชาการระดับชาติ MCU Congress II, ณ ห้อง เธียร์เตอร์ B คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ : ๒๔๐-๒๔๖.

ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์. (๒๕๕๘). “การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนโดยการมีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืนของตำบลพนมรอก อำเภอนครหลวง จังหวัดนครสวรรค์ ”, ตีพิมพ์ใน วารสาร มจร บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๖๔-๗๘.

๔.๒ บทความทางวิชาการ

อัครเดช พรหมกัลป์, ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์. “ สังคมแห่งอ้อมบุญญา : ปลายทางแห่งการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ”. ตีพิมพ์ใน วารสารมหาจุฬาวិชาการ. ปีที่ ๒ ฉบับพิเศษ เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองวันวิสาขบูชาโลก ๒๕๕๘) : ๑๑๘-๑๓๐. ISSN : 2408-1078

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

ผศ.ดร.ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์. (๒๕๕๘). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. นครสวรรค์ : ไพศาลการพิมพ์. จำนวน ๔๔๘ หน้า

ผศ.ดร.ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์. (๒๕๕๗). การปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบ , นครสวรรค์ : ไพศาลการพิมพ์. จำนวน ๔๑๗ หน้า

๕. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคุชณินพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล นายสยาม คำปรีดา

๑. ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
ร.ม. (บริหารรัฐกิจ)	๒๕๓๕	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
M.A. (Linguistics)	๒๕๒๒	Delhi University, India
พธ.บ. (มนุษยสงเคราะห์ศาสตร์)	๒๕๒๐	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ปธ. ๕	๒๕๑๕	แม่กองบาลีสนามหลวง

๓. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การบริหารพัสดุ	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
๒	รัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
๓	หลักการปกครองท้องถิ่น	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
๔	กลยุทธ์การวางแผนพื้นที่ท้องถิ่นเชิงบูรณาการ	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
๕	พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์	วิทยาลัยทองสุข
๒	สัมมนาการจัดการภาครัฐ เอกชน และประชาชน	สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

สยาม คำปรีดา และ ธฤชน รอดรักษา **ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี** ตีพิมพ์ในงาน The Third National and International Conference on Quality in Management and Innovation. 24th July 2016 Siam Technology Collage, Bangkok, Thailand.

สยาม คำปรีดา, เอกชัย บุญมีพิพิธ, ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ และอนันต์ ปัจฉิมสวัสดิ์. **การจัดการความรู้การใช้หลักสูตรางนากับพระราชและวิจัยางนาในสถานศึกษาโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี**. ตีพิมพ์ในงาน การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๔ และระดับนานาชาติ ครั้งที่ ๒ “การพัฒนานวัตกรรมเพื่อเทคโนโลยีสู่เศรษฐกิจที่ยั่งยืน”. ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑.

สยาม คำปรีดา และคณะ. **ปัจจัยสุขภาพองค์การที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริการของสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดราชบุรี**. ตีพิมพ์ในงาน การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑ “พุทธปัญญาภิวัตน์แห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน”. ๙-๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑. ณ วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวาราวดี วัดไร่ขิง จังหวัดนครปฐม.

๔.๒ บทความทางวิชาการ

สยาม คำปรีดา. การถอดบทเรียน กรณีศึกษา หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺโธ นิตยสารข่าวทางเดิน. ปีที่ ๔๐ ฉบับที่ ๑๖๙, หน้า ๔๐-๕๓.

สยาม คำปรีดา. การปฏิรูปศาสนาโยเร. นิตยสารข่าวทางเดิน. ปีที่ ๔๐ ฉบับที่ ๑๗๐, หน้า ๔๘-๖๒.

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

สยาม คำปรีดา และทิพนนต์ กระแจะจันทร์. (๒๕๖๐). **การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สหธรรมิก. ๑๔๔ หน้า.

สยาม คำปรีดา และคณะ. (๒๕๕๘). **มนุษย์สัมพันธ์**. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยรายวัน. ๑๖๗ หน้า.

สยาม คำปรีดา. (๒๕๕๑). **สังคมกับการปกครอง**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สหธรรมิก. ๓๗๘ หน้า.

๕. กรรมการที่ปรึกษาคุณวุฒิในพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสอบวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และสถาบันอื่นๆ

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล ดร.กฤษณ์ สลัดทุกข์

๑. ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
Ph.D. (Politics)	๒๕๖๐	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
M.A. (Social Sciences)	๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
กศ.บ. (การศึกษา)	๒๕๓๓	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (บางแสน)

๓. ประสบการณ์ทำงาน

ที่	ตำแหน่ง	ส่วนงาน
๑	อาจารย์	โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
๒	นักวิจัย	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
๓	นักวิจัย	กองงานวิจัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๔	นักวิจัย	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ทีมงาน ศ.ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์
๕	อาจารย์พิเศษ	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
๖	สำนักนายกรัฐมนตรี	คณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๗	สำนักนายกรัฐมนตรี	รองประธานคณะอนุกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ประเภททั่วไป สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๘	สำนักนายกรัฐมนตรี	คณะทำงานเพื่อพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดทำเกณฑ์การเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการดี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

ภุณท สลัดทุทข์ , สมิหระ จิตตลดากร , ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณั และ ดิเรก ปัทมสิริวัฒนั . นโยบาย สวัสดิการพนักงานกับแผนกลยุทธ์ทางภาษีในประเทศไทย . วารสารสุทธิปริทัศน์ ปีที่ ๓๒ ฉบับพิเศษ (เมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๑) : ๑๒๑-๑๓๙.

ดิเรก ปัทมสิริวัฒนั , ภุณท สลัดทุทข์ และคณะ. การประหยัดจากขนาดในองค์กรปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษาสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร . วารสารสุทธิปริทัศน์ ปีที่ ๓๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๖๐) : ๒๔๖-๒๕๙.

ดิเรก ปัทมสิริวัฒนั , ดารุณี พุ่มแก้ว และ ภุณท สลัดทุทข์. เงินอุดหนุนเฉพาะกิจและความเหลื่อมล้ำ การคลังท้องถิ่นในประเทศไทย . วารสารสถาบันพระปกเกล้า ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕ ๖๐) : ๑๑๘-๑๓๘ .

๔.๒ หนังสือ/ตำรา

ภุณท สลัดทุทข์ . (๒๕๕๘). กลยุทธ์การวางแผนบริหารภาษี ๒ (Strategic Taxation II). กรุงเทพมหานคร : นิธิการพิมพ์. จำนวน ๑๒๐ หน้า

ภุณท สลัดทุทข์ . (๒๕ ๔๙). กลยุทธ์การวางแผนบริหารภาษี (Strategic Taxation). กรุงเทพมหานคร : นิธิการพิมพ์. จำนวน ๕๐ หน้า